

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

เอวลี ยอมวงศ์ดี

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

เอวลี ยอมวงศ์ดี

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

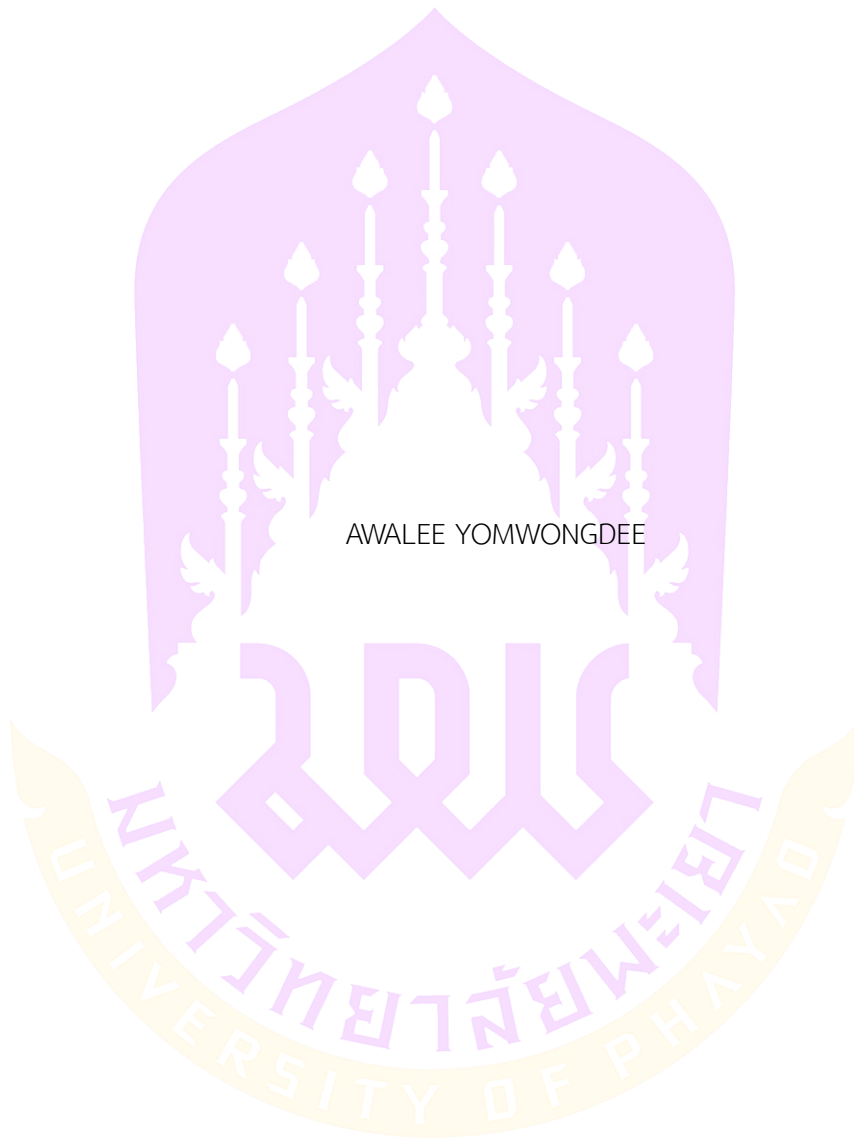
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER
THE LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

AWALEE YOMWONGDEE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ของ เหวลี ยอมวงศ์ดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ณัฐ รัตนศิริณิขกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ชารรัตน์ มาลัยเถาว์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักชิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	เอวลิ ยอมวงศ์ดี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2567
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ธารรัตน์ มาลัยเถาว์
คำสำคัญ:	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ซึ่งได้มาโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Kerjcie and Morgan (1970) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 1.00 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ความคิดเห็นของข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตำแหน่งใช้สถิติค่าที (t-test หรือ Independent Samples Test) ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ (f-test หรือ One-Way ANOVA) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อพบความแตกต่างกัน ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD จากผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) จากผลการเปรียบเทียบของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่าสถานศึกษาควรกำหนดแผนปฏิบัติงานและภาระงานด้านพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจน นำเทคโนโลยีมาใช้ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมความเข้าใจในการประเมินตามสภาพจริง

Title: THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER
THE LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Awalee Yomwongdee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University
of Phayao, 2024

Advisor: Dr. Thararat Malaitao

Keywords: Academic Administration of Educational Institutions

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to compare the academic management of school administrators under the Lampang Primary Educational Area Office 1 is classified by position, work experience and size of the educational institution 2) to study the development guidelines for academic management of school administrators. under the Lampang Primary Educational Area Office 1, the sample used in the study was government officials, teachers, and school administrators. In the Lampang Primary Educational Area Office 1, which was obtained by opening the ready-made table of Kerjcie and Morgan (In the selection of the sample, the confidence was set at 95% and the margin of error was not more than 0.5, and a sample of 274 people was obtained. The conformity index value is equal to: 1.00 The confidence of the questionnaire is equal to: 0.95 The statistics used in the data analysis included general information of the respondents, including location, work experience, and the size of the educational institution. Analyze the data by finding the frequency value (Frequency) and the percentage value (Percentage) Opinions of teachers and administrators of educational institutions on the academic management of educational institutions were analyzed by averaging (Mean) and standard deviation (Standard Deviation) The position uses the t-value statistic (t-test or Independent Samples Test) Work experience and size of the educational institution The statistics used to analyze the data used (f-test or One-Way ANOVA) It was used to analyze and compare the difference in the mean values of three or more groups at the confidence level of 95%. LSD According to the results of the research, 1) Academic Management of Educational Institutions under the Lampang Primary Educational Area Office 1, the overall level is very high in all aspects. 2) According to the results of the comparison of school administrators and teachers, classified by position, classified by experience, and classified by the size of the educational institution, it was found that there was a statistically significant difference in all aspects. 0.05 3) Suggestions on the academic management guidelines of educational institutions affiliated to the Lampang Primary Educational Area Office 1 It was found that educational institutions should clearly define their operational plans and workloads for curriculum development, adopt technology, develop critical thinking skills, and promote understanding of assessment based on actual conditions.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอิง จาก ดร.ธรรารัตน์ มาลัยเถาว์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำชี้แนะ และคำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความใส่ใจอย่างดียิ่ง จนงานวิจัยฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ, นายสุนทร ธรรมสิทธิ์ และนายสันติพงษ์ ชุ่มเขย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ครอบครัว เพื่อนร่วมรุ่นสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมาจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงที่มาจากวิจัยฉบับนี้ ขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณของพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอวลิ ยอมวงศ์ดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามเฉพาะศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ.....	10
บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.....	46

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	53
ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	69
บทที่ 5 บทสรุป.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	112
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่องานวิจัย	113
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability).....	126
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป.....	131
ประวัติผู้วิจัย.....	149

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ..	37
ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	37
ตาราง 3 แสดงจำนวนข้าราชการและบุคลากรในสถานศึกษา.....	38
ตาราง 4 แสดงตารางแสดงข้อมูลจำนวนประชากร ตามขนาดสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2567.....	38
ตาราง 5 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตาราง 6 แสดงข้อมูลจำนวนขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	47
ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.....	53
ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง	54
ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	54
ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	54
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยภาพรวมของข้อมูลแสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	55
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลแสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	56
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลแสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน.....	57

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูล แสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ..	59
ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง.....	60
ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบ (t-test) ทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง	61
ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์.....	61
ตาราง 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์.....	62
ตาราง 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์.....	63
ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์.....	64
ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	65
ตาราง 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	66
ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียน การสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	67

ตาราง 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหาร
 วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล
 ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 68

ตาราง 25 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร 69

ตาราง 26 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน 72

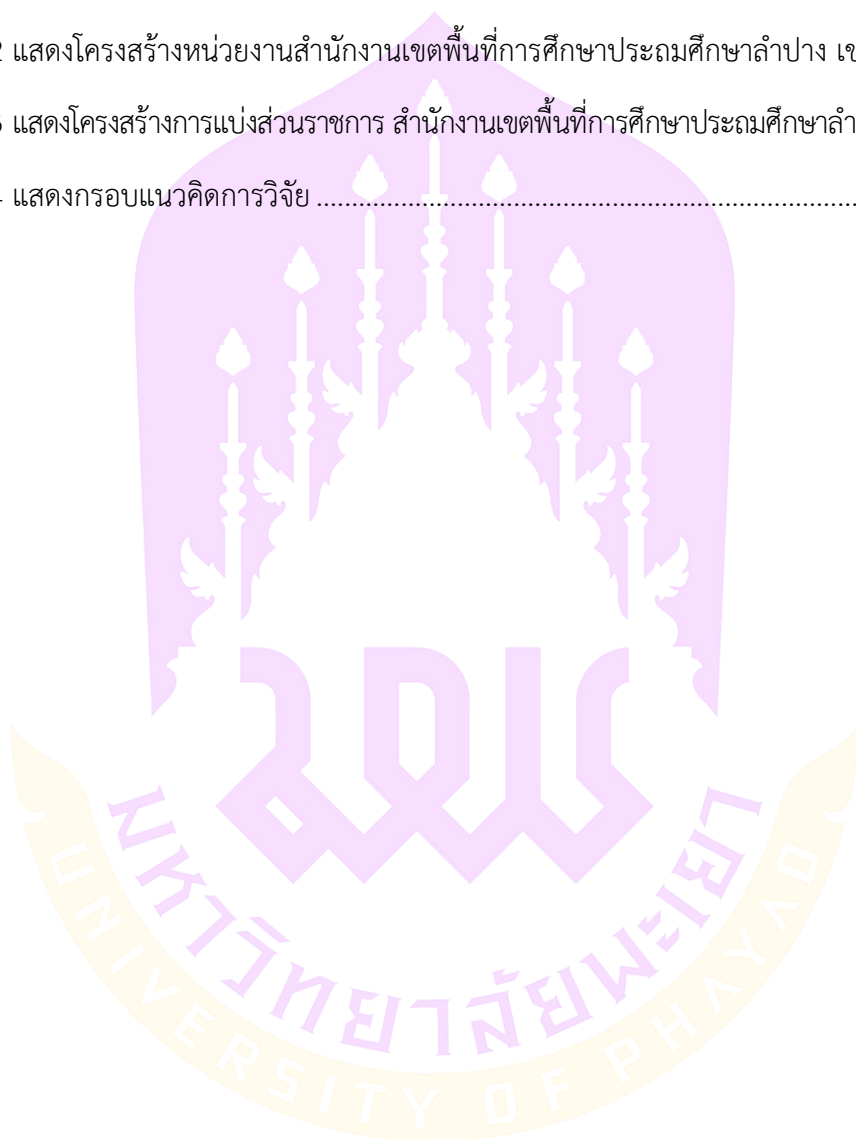
ตาราง 27 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน
 ผลการเรียน 77

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงแผนที่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	36
ภาพ 2 แสดงโครงสร้างหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	39
ภาพ 3 แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	40
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มีความสำคัญต่อระบบบริหารงาน 4 ฝ่ายในสถานศึกษา ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ กำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การบริหารงบประมาณกำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงบประมาณ การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคคลกำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารทั่วไปกำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีบทบาทสำคัญในหลายด้าน ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การพัฒนาศักยภาพครู ให้พร้อมรับการปฏิรูปการศึกษา การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทางการศึกษาและการจัดระบบการประเมินผลนักเรียนที่มีมาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งสำหรับนักเรียนและบุคลากร ในด้านบทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจจุดมุ่งหมายของหน่วยงานอย่างชัดเจน สามารถทำงานร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้คำแนะนำ และประสานงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันขับเคลื่อนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิชาการ (อัมพร อินผอง, 2555)

การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษานับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งได้กำหนดกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาไว้อย่างชัดเจน รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีบทบัญญัติหลายประการที่ส่งผลโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยมาตรา 27 ได้กำหนดให้

สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น ขณะที่มาตรา 30 เน้นย้ำถึงหน้าที่ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับมาตรา 22 และ มาตรา 24 ที่ระบุให้การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ มาตรา 65 ยังกำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและตรงตามความต้องการของนักเรียน การวางแผนงานวิชาการ ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเหมาะสม การพัฒนา และประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ รวมถึงการยกระดับศักยภาพ บุคลากรทางวิชาการให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะชีวิต ของผู้เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงต้องบูรณาการกลไกงานวิชาการทั้งระบบ เพื่อวางแผนและ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งสู่เป้าหมายในการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ และเอื้อต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ (อัมพร อินผอง, 2555)

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการสร้างคน สังคม และชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ เนื่องจากการศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบ ของประเทศเพื่อการแข่งขันภายใต้เศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบัน ดังนั้น ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญ และทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถทันการเปลี่ยนแปลง ของระบบเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และสามารถก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

จากการศึกษางานวิจัยของ นารี ปรารถนาม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ฯ ชัยภูมิ เขต 2 จากผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 การนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหาร

ที่ปฏิบัติงาน ในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ในปัจจุบันการจัดการศึกษายังขาดคุณภาพและมาตรฐานในทุกระดับ คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) สังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 ได้ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษา พัฒนาวิชาการแบบบูรณาการและเพิ่มกลไกทางด้านการศึกษาให้ครอบคลุมในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร อำเภองาว และอำเภอแม่เมาะ มีตำบลรวม 41 ตำบล โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้ 1) ผู้เรียนชั้น ป.1 อ่านออก เขียนได้ และผู้เรียนชั้น ป.2 อ่านคล่อง เขียนคล่อง 2) ผู้เรียนชั้น ป.3 มีค่าเฉลี่ยผลการสอบ NT เพิ่มขึ้นกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา 3) ผู้เรียนชั้น ป.6 และ ม. 3 มีค่าเฉลี่ยผลการสอบ N-NET เพิ่มขึ้นกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา แต่ ณ ปัจจุบันผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้น ป. 6 จากผลการทดสอบในปีการศึกษา 2566 ของบางสถานศึกษามีผลคะแนนการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นทางสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 มีการบริหารจัดการให้สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น

สถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงนโยบาย ทฤษฎี และแนวคิดทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการในการสร้างโอกาสทางการศึกษา รวมถึงตระหนักในการยกระดับคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการในสถานศึกษา และจากการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยกำหนดให้มีกรอบการบริหารวิชาการไว้ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดทิศทาง ปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดลำปางต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

1.1 ขอบเขตประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 84 แห่ง จำนวน 946 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 84 แห่ง จำนวน 946 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Kerjcie and Morgan (1970) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่กำหนดไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.1 ตัวแปรอิสระ

1) ตำแหน่ง

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2) ข้าราชการครู

2) ประสบการณ์การทำงาน

2.1) ต่ำกว่า 5 ปี

2.2) 6–10 ปี

2.3) 11–15 ปี

2.4) 16 ปีขึ้นไป

3) ขนาดของสถานศึกษา

3.1) สถานศึกษาขนาดเล็ก

3.2) สถานศึกษาขนาดกลาง

3.3) สถานศึกษาขนาดใหญ่

3.4) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

1.3.2 ตัวแปรตาม

สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

2.1.1 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน

2.1.2 เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่กำหนดไว้ 3 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

- 2.3.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.3.2 การจัดการเรียนการสอน
- 2.3.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

นิยามเฉพาะศัพท์

ในการศึกษานี้มีคำศัพท์เฉพาะ ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ดำเนินการเพื่อจัดการและพัฒนาด้านการเรียนรู้และการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการวางแผนและดำเนินงานที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนในการเรียนรู้ และการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยการพัฒนาหลักสูตรนี้มีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา และมีการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดสถานศึกษามีการดำเนินงานประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

เพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม สถานศึกษาได้ดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และการปกครองของประเทศ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ครูมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนของครู และมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรมและการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินการจัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้มอบหมายหน้าที่ในการวัดและประเมินผลการรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครูอย่างชัดเจน เก็บรวบรวมข้อมูล

เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลและการเทียบโอน เน้นให้มีการประเมินผลการเรียนรายบุคคลและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมสนับสนุนให้วัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง นิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง แนวทาง วิธีการหรือกลยุทธ์ทางการศึกษาที่ส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับการบริหารจัดการด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษา หมายถึง แหล่งเรียนรู้ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในเขตพื้นที่ของสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ข้าราชการครู หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาและการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลายด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน เช่น สอนหนังสือ ดูแลนักเรียนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ ให้คำปรึกษา และการช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียนและชีวิตส่วนตัว

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

ตำแหน่ง หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา ตามที่ อ.กคศ.กำหนด ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านบริหารการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอแม่เมาะ อำเภองาว และอำเภอห้างฉัตร รวมสถานศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 84 แห่ง

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. ผลจากศึกษาวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1
2. ผลจากการเปรียบเทียบการศึกษาวิจัย สามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดลำปาง
3. ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
2. บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องของความหมาย ความสำคัญ หลักการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบงานบริหารวิชาการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้ให้ความสำคัญและกำหนดขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

เพื่อเป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. ความสามารถในการสื่อสาร: สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน การฟัง และการอ่าน

2. ความสามารถในการคิด: สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างสรรค์ และตัดสินใจได้
3. ความสามารถในการเรียนรู้: มีความอยากรู้อยากเห็น กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
4. ความสามารถในการใช้ชีวิต: สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการทำงาน: มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานบริหารวิชาการของหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการซึ่งครอบคลุมไปด้วยความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หลักการบริหารงานวิชาการ และขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาตลอดจนการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยการบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายสามารถปรับตัวให้เข้ากับ

สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

มยุรี รินศรี (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผล เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของการวัดและการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อการศึกษายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

โสมณา เศวตคชกุล (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน เมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จ จึงเอื้อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลแก่ผู้เรียนสูงสุด และสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ ภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษาจึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ

อุทัย บุญประเสริฐ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก มีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นส่วนสำคัญในร่างกายของคน หรือของเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่ใช้กำกับ การจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ได้คนที่ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ งานวิชาการจึงได้กลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของสถานศึกษา ครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาใดที่งานวิชาการก้าวหน้าสถานศึกษานั้น มักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมเป็นที่ยอมรับผลงานเป็นสภาพสุดยอดทางวิชาการที่แท้จริงของสถานศึกษา คือ การเป็นสถานศึกษาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้เต็มไปด้วยโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาเด็ก

วิชิต บุญเลิศ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการดำเนินงานของฝ่ายบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนที่มุ่งผลสูงสุดให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษานั้นนับว่าเป็นงานหลักของสถาบันเพราะหน้าที่ของสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการการจัดการศึกษาของสถาบัน เป็นการวางขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคน การที่จะได้คนที่มีคุณภาพหรือไม่อย่างไร ขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพผู้อำนวยการสถานศึกษา จะต้องตระหนัก และเห็นความสำคัญของงานวิชาการเข้าใจระบบ และขอบข่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นงานวางแผนงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนการบริหารวิชาการ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองมีการจัดระบบงานนิเทศงานติดตาม และพัฒนางานวิชาการ หากผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องสามารถพัฒนางานดังกล่าวให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดขึ้นจะปรากฏที่ผู้เรียนสังคม และประเทศชาติ

ประเทือง สังข์นาค (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาบุคคลได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีมีคุณภาพต่อไป

พรชมน พินทุสมิต (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตรวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ดำเนินการเพื่อจัดการและพัฒนาด้านการเรียนรู้อและการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการวางแผนและดำเนินงานที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนในการเรียนรู้ และการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานและการพัฒนาทางวิชาการขององค์กร หรือสถาบันการศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรให้ทำงานได้ดีในปัจจุบัน แต่ยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

ในการก้าวไปสู่ความเจริญทางวิชาการในอนาคต โดยมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ โดยถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา และเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารที่ยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหาร และมีความเป็นผู้นำทางวิชาการจะนำสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ

ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง (2557) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้บริหารตระหนักเห็นความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. ทำให้ผู้บริหาร และครูวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ทำให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
4. ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอนตามความต้องการ

ศิริพร สระทองพม (2558) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จบรรลุจุดหมายของหลักสูตร และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร

ปริศนา สีเงิน (2559) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเป็นอย่างมากของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามมาตรฐานคุณภาพ

เบญจวรรณ กสิผล (2560) ได้กล่าวถึง การบริหารงานด้านวิชาการ ถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีขอบเขตงานอย่างกว้างขวาง จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องทำงานให้เป็นอย่างดีที่ติดต่อครู อาจารย์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติงานร่วมกันในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูง

ปภาวดี โพธิ์งาม (2559) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา และถือว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิผลของการบริหารวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐาน และคุณภาพจะเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ตระหนักในภารกิจรู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า

มณีวรรณ แหวนหล่อ (2561) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมากผู้บริหาร และครูต้องเป็นผู้นำด้านวิชาการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบ และพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด คือ การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

มยุรี รินศรี (2563) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นไปตามวัย โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ ผู้บริหาร และครู ถือเป็นผู้นำงานขับเคลื่อนให้ การดำเนินงานเป็นไปได้โดยราบรื่น ดังนั้น การตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบในงานวิชาการจึงจำเป็นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการบริหารงานวิชาการช่วยให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เป็นส่วนสำคัญของการบริหารงานวิชาการ การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันเป็นส่วนสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการ

ในการบริหารวิชาการจำเป็นต้องมีหลักในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 กำหนดให้การจัดการศึกษาทุกประเภททุกระดับต้องเน้นความสำคัญ 3 ส่วน คือ ความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ โดยบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. หลักสูตร และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ประกอบด้วยความรู้เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความรู้ เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน และสังคมโลก หากเรียกเป็นรายวิชาตามแนวทางที่เคยปฏิบัติหมวดนี้ ได้แก่ การเรียนเรื่องเกี่ยวกับสุขศึกษา สังคมศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง การเมือง การปกครอง ประเทศของเรา ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

1.2 ความรู้ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ในเรื่องการจัดการ การเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน หากเรียกเป็นรายวิชาตามแนวทางที่เคยปฏิบัติหมวดนี้อาจได้แก่ การเรียนเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สิ่งแวดล้อม พลังงาน ป่าไม้ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ แหล่งน้ำดิน หิน แร่ ดวงดาว จักรวาล อวกาศ เป็นต้น

1.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา หมวดนี้เป็นสาระและกิจกรรมที่หล่อหลอมสร้างเสริมความงดงามให้แก่ร่างกาย วาจา ความคิด และจิตใจ อาจเรียกเป็นรายวิชาตามแนวคิดเดิม เช่น ศิลปกรรม หลักธรรมของศาสนาจริยธรรม สมบัติของผู้ดีมารยาทสังคม กีฬาและการออกกำลังกาย การวาดภาพระบายสี การปั้น และแกะสลัก งานประดิษฐ์ งานช่าง วรรณกรรม และบทกวี เพลง และดนตรี นาฏศิลป์ และนันทนาการ นิทาน ตำนานความเชื่อโบราณวัตถุ เป็นต้น

1.4 ความรู้ทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ซึ่งอาจแยกเป็น พีชคณิต เรขาคณิต เลขคณิต ส่วนวิชาภาษาไทย ซึ่งอาจแยกเป็นหลักภาษาการใช้ภาษา (การฟังการพูด การอ่าน และการเขียน) วรรณคดี ทั้งวรรณคดีร่วมสมัย วรรณคดีสากล และวรรณคดีท้องถิ่น นอกจากนี้ยังรวมถึงภาษาต่างประเทศตามความจำเป็นในสังคมโลกาภิวัตน์ เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จีน เกาหลี รวมทั้งภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน

1.5 ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในหมวดนี้มีทั้งการเรียนเรื่องเกี่ยวกับการงาน การอาชีพ และการสังคม โดยเฉพาะการเรียนเรื่อง การงาน และอาชีพ มีหลายสาขา เช่น เกษตร ประมง ช่างอุตสาหกรรม ช่างศิลปกรรม ช่างหัตถกรรม งานบริการ ค้าขาย นายหน้าธุรกิจ สื่อสารโทรคมนาคม โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ทั้งนี้ ให้การจัดทำ

หลักสูตรแกนกลางเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง และกำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของท้องถิ่นของตนหรือที่เรียกว่า การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ถือเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้เรียนโดยตรง ภารกิจนี้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ครู และผู้จัดการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงวิทยากร พ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลอื่นที่มีส่วนจัดการเรียนรู้ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ในมาตรา 24 มีสาระสำคัญหลายประการ ดังนี้

2.1 จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลหากครูให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคลจิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาพัฒนาการครูก็จะสามารถปฏิบัติได้โดยพิจารณาความเหมาะสม เป็นรายวิชารายกิจกรรม ว่าวิชาใด เรื่องใด กิจกรรมใดสามารถจะมอบหมายงานแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความสนใจหรือความถนัดการทำเช่นนั้นจะทำให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมมีกำลังใจและมั่นใจที่จะเรียนรู้ต่อไป

2.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา ความในข้อนี้เน้นการฝึกทักษะซึ่งประกอบด้วยการฝึกหัด และฝึกฝน ทักษะที่ต้องฝึก ได้แก่ ก. กระบวนการคิด เช่น ฝึกคิดอย่างเสรี คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดหาความสัมพันธ์เชื่อมโยง คิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดสร้างทางเลือก คิดตัดสินใจ และคิดแก้ปัญหาได้ ข. การจัดการเช่น การวางแผน การทำโครงการ การบันทึก การประมวลผล การประเมินผล การประสาน และร่วมมือปฏิบัติการ การสรุปผลการรายงานผล การปรับปรุงแก้ไข ค. การเผชิญสถานการณ์ เช่น การรับรู้ สถานการณ์การวิเคราะห์สถานการณ์ การควบคุมอารมณ์ของตนเอง การควบคุมสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลเหตุผลและความรู้มาประกอบการคิดและตัดสินใจ เผชิญแก้ไข สถานการณ์ได้อย่างรู้เท่าทัน

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้เป็นสัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในทุกวิชาความหมายของข้อนี้ คือ การบูรณาการจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาตามความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม หรือแต่ละคาบเวลา ต้องมีเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายหลัก และมีการผสมผสานวิชาอื่นเป็นองค์ประกอบ โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม สามารถนำมาบูรณาการเข้าไปในเนื้อหา และกิจกรรมวิชาอื่น ๆ ได้โดยถือหลักว่า

คุณธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถปลูกฝังและสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนได้ทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยสามารถใช้การวิจัยส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ผู้สอน และผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จัดสื่อ และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ โรงเรียนและครูต้องจัดสิ่งแวดลอม ปัจจัยและบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

6. จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาอย่างยั่งยืนและรอบด้าน นอกจากนั้นในมาตรา 25 และมาตรา 29 ของกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่ง การเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

7. การประเมินผู้เรียนการประเมินผู้เรียนให้พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการร่วมกิจกรรม และจากการทดสอบทั้งหมดนี้ให้ทำควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบของการศึกษา นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้โรงเรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กำหนดหลักการและแนวคิดด้านการบริหารงาน วิชาการเพื่อเป็นแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ยึดหลักให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม อย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหารผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัด และพัฒนาการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดหลักการและแนวคิด การบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน และสังคม อย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีวัดคุณภาพ การจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จรัลวิทย์ มั่งคั่งวัฒนะ (2555) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการ ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหาร จึงต้องมีข้อความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน สังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียน รวมทั้งเป็นเครือข่าย และแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับ เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ภูมิพัช เรืองแห่ (2558) ได้กล่าวถึง งานวิชาการว่า หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึง การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทำให้ดีที่สุด นำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคคลทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความประหยัดในการดำเนินงานทางวิชาการโดยอาศัยหลักการ ดังกล่าวย่อมสามารถจะบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence) ได้ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือนโยบายที่จะทำให้งานวิชาการมีระบบ
2. การจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร จะทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ
3. การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติจะทำให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมายจะทำให้เกิดการดำเนินการสอดคล้องสัมพันธ์และเป็นไปตามทิศทางเดียวกัน
5. การมีวินัยของบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำให้การดำเนินงานไปได้ด้วยดี
6. บุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
7. การประสานความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความร่วมมือย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของหน่วยงาน
8. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนางานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิชาการ
9. การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการ
10. การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์ ศิลป์ ทักษะและเทคนิคในการบริหาร

กฤษฎา กัลปดี (2559) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการว่าการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวังคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลและความประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการโดยอาศัยหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ

ธริศร เทียบปาน (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย หลักการที่สำคัญ ๆ หลายประการเพื่อพัฒนาความรู้ไปสู่คุณภาพ โดยมีเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่าย ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมผลิต มุ่งสู่ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความประหยัด

Bruce (1978) ได้ให้หลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. หลักการแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุนนั้นคือ นักเรียน นักศึกษา สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่าเวลาที่กำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั้น คือ นักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการได้

Francis (1978 อ้างถึงใน รุ่งชัชดาพร เวนะชาติ, 2551) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ มีหลักการบริหาร ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ออกกลางคันเรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตที่ได้ตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้นั้นคือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการได้ การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าหลักการบริหารงานวิชาการเพื่อมุ่งสู่ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอนุมัติโครงการและแผนงานด้านวิชาการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

2. ต้องจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียน การสอน

3. ต้องประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

4. ต้องจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

5. ต้องส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานบริหารวิชาการมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษา งานบริหารวิชาการถือว่าเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานด้านวิชาการครอบคลุมกิจกรรมในทุกด้านที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ขอบข่ายของงานวิชาการเป็นวงกว้าง และครอบคลุมงานหลายด้าน เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และตอบสนองความต้องการของสังคม

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำคู่มือครู มีการกำหนดขอบข่ายงานบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จึงมีการออกกฎกระทรวงเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย อำนาจ อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กล่าวถึง ขอบข่ายด้านวิชาการไว้ 17 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น องค์กรอื่น
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

อัมพร อินผอง (2555) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำพาสถานศึกษาให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาตามที่ได้วางไว้ โดยในแต่ละสถานศึกษาสามารถที่จะกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการแบ่งได้ ดังนี้

1. การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร
2. บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ
3. การจัดงานวิชาการในสถานศึกษา

4. การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
5. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
6. การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การนิเทศภายในสถานศึกษา
9. การวัดและประเมินผล
10. การประกันคุณภาพการศึกษา
11. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ

โสภณา เศวตคชกุล (2562) ได้เลือกใช้การบริหารงานวิชาการ มาเป็นกระบวนการดำเนินงาน การบริหารวิชาการของสถานศึกษาเอาไว้ 12 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
5. ด้านการนิเทศการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

Smith, et al. (1969) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การอุปกรณ์การสอน
5. การนิเทศการสอน
6. การส่งเสริมครูประจำการ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบงานบริหารวิชาการ ของหนังสือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

มีรายละเอียดที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมา โดยมีการวางแผนเป็นขั้นตอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นกรอบแนวทางที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย แต่ละสถานศึกษาจะต้องนำกรอบแนวทางนี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง โดยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมา ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง
 - 1.1 ทำความเข้าใจหลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลาง
 - 1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแต่ละระดับชั้น
 - 1.3 ศึกษาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา
 - 2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น จำนวนนักเรียน ความสามารถทางด้านวิชาการ

ภูมิหลังทางสังคม

- 2.2 วิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษา เช่น ครู บุคลากร สื่อการเรียนรู้
- 2.3 พิจารณาความต้องการของชุมชนและผู้ปกครอง
3. กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.1 กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและความสามารถ
อะไรบ้าง

- 3.2 เชื่อมโยงเป้าหมายกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง
4. ออกแบบโครงสร้างหลักสูตร
 - 4.1 กำหนดรายวิชาที่เปิดสอน จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
 - 4.2 จัดลำดับการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน
 - 4.3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
5. พัฒนารายละเอียดของแต่ละรายวิชา
 - 5.1 กำหนดเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
 - 5.2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ
 - 5.3 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล
6. จัดทำเอกสารหลักสูตร
 - 6.1 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตร
 - 6.2 จัดทำเป็นเอกสารหลักสูตรที่เป็นทางการ

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างสรรค์การศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) หลักสูตรสถานศึกษา (School-Based Curriculum) หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อความกำหนดของการจัดการการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งจัดทำโดยคณะบุคคลของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนและชุมชน สังคมให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในชุมชน สังคม อย่างมีความสุข ซึ่งต้องมีขีดต่อความมั่นคงของชาติและสิทธิมนุษยชน

นงลักษณ์ ศรีวัลย์ (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การจัดทำสาระของหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดการวัดผล ประเมินผล การสนับสนุนการจัดการศึกษาและเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

พนัส ด้วงเอก (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การจัดทำสาระหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดรูปแบบวิธีการตัดสินผลการเรียน เอกสารหลักฐานการศึกษา การพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุนการบริหารหลักสูตร การเรียบเรียงหลักสูตร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐาน การเรียนรู้ ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็น เนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ เกณฑ์การวัดประเมินผล ต้องเชื่อมโยงสะท้อนสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนั้น ในการออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ผู้เกี่ยวข้องและครูผู้สอนต้องวิเคราะห์คำสำคัญ (Key Word) ว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดนั้นระบุว่านักเรียนควรรู้อะไร และทำอะไรได้ หรือต้องการให้ผู้เรียนมีเจตคติ ค่านิยมอะไร ข้อมูลจากการวิเคราะห์นั้นจะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียน การสอนต่อไป ซึ่งต้องเกี่ยวเนื่อง และสัมพันธ์กับบริบททางสังคม ของชุมชนในท้องถิ่นเช่นกัน ก่อนที่จะกล่าวถึงบริบททางสังคมของชุมชนในท้องถิ่นที่มีความสำคัญ เป็นอย่างไรกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีกระบวนการอย่างไร ขอบเขตเนื้อหาอยู่ตรงไหน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมาย และเกิดมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป

สังต์ อุทรานันท์ (2556) ได้อธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลทางด้านประวัติ และปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและทฤษฎีการเรียนรู้ ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม และข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชา
2. การกำหนดการมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
4. การกำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ หรือความมุ่งหมายของหลักสูตร
5. การนำหลักสูตรไปใช้ โดยอาศัยกิจกรรมและกระบวนการเรียนด้านต่าง ๆ หลายประเภท
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อทราบว่าผลผลิตที่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ หรือจุดมุ่งหวังของสังคมและผู้เรียนเพียงใด
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกัน เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อะไรและการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยการพัฒนาหลักสูตรนี้ มีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา และมีการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด สถานศึกษามีการดำเนินงานประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม สถานศึกษาได้ดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น หลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และการปกครองของประเทศ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และการประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นกรอบแนวทางที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้จึงต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

หลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: การจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เน้นกระบวนการคิด: ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างสรรค์ และตัดสินใจ

3. บูรณาการความรู้: เชื่อมโยงความรู้ในแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพรวม และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4. ใช้เทคโนโลยี: นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่าง น่าสนใจและทันสมัย

5. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต: ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นและแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ ตลอดชีวิต

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน

1.3 เลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

1.4 เตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

2.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ให้ออกาสผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง

3. การวัดและประเมินผล

3.1 ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล

3.2 ให้ออกเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้

3.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

1. ครูผู้สอน มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะในการสื่อสาร และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน

2. สื่อการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก: มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ที่เพียงพอ

4. การสนับสนุนจากผู้บริหาร ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการจัดการเรียน การสอน

5. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษาของบุตรหลาน และให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน และช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาส

และมีความสามารถพิเศษ

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน เลือกใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน มีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ตามความสนใจ และความถนัด ของผู้เรียน ครูมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต จัดให้มีกรณีศึกษาการเรียน

การสอนของครู และมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อาจมุ่งหมายพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการวัดประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดใหม่การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการสำคัญในการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ

จุดประสงค์ของการวัดผลและประเมินผล

1. ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อทราบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่
2. ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน
3. ตัดสินผลการเรียน เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนผ่านเกณฑ์การเรียนหรือไม่ และสามารถเลื่อนชั้นหรือจบการศึกษาได้หรือไม่
4. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการพัฒนาตนเอง
5. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบความก้าวหน้าของบุตรหลาน และร่วมกันหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้

หลักการสำคัญในการวัดและประเมินผล

1. เน้นการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง
2. ใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นภาพรวมของความสามารถของผู้เรียน
3. ให้ความสำคัญกับกระบวนการ นอกจากผลลัพธ์แล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

4. ให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถ จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในรูปแบบที่แตกต่างกัน

5. ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงตนเองได้
เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

1. การสอบ เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน
2. การทำโครงการ เป็นการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

3. การนำเสนอ เป็นการวัดทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการวัดทักษะกระบวนการและคุณลักษณะของผู้เรียน

5. ผลงาน เป็นการวัดความสามารถในการสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาการเทียบโอนผลการเรียน

การเทียบโอนผลการเรียนเป็นกระบวนการที่ใช้เมื่อผู้เรียนย้ายโรงเรียน หรือต้องการรับรองผลการเรียนในระดับที่สูงขึ้น โดยจะพิจารณาจากหลักฐานการเรียนรู้ เช่น ใบรายงานผลการเรียน ใบรับรองผลการเรียน และผลการสอบ เพื่อเทียบเคียงกับมาตรฐานการเรียนรู้ของโรงเรียนใหม่

ประโยชน์ของการเทียบโอนผลการเรียน

1. ความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนต่อได้อย่างราบรื่น

2. ลดความซ้ำซ้อน ผู้เรียนไม่ต้องเรียนซ้ำในเนื้อหาที่เคยเรียนมาแล้ว

3. เพิ่มความสะดวกสบาย ผู้ปกครองไม่ต้องย้ายที่อยู่อาศัยเพื่อให้บุตรหลานได้เรียนต่อ
ดังนั้น การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551

(ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และให้ความเป็นธรรมกับผู้เรียน การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ว่าการวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน การจะได้มาซึ่งตัวเลขนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือวัด เพื่อให้ได้ตัวเลขที่สามารถแทนคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัด การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูล ตรวจสอบ ตีความ บันทึก และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับคำตอบของผู้เรียนที่ทำในภาระงาน/ชิ้นงาน ว่าผู้เรียนรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และทำอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายการวัด และประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในระดับใด สามารถที่จะได้รับการเลื่อนชั้น หรือจบการศึกษาได้หรือไม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ไว้ดังนี้

1. กำหนดระเบียบการวัด และประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. จัดทำเอกสารหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัด และประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสพการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายภาค/รายปี และตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านช่วงชั้น และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และฉบับแก้ไข 2560 มีรายละเอียดดังนี้

1. การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์อันเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากหรือไม่/เพียงใด โดยการใช้สื่อที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรม การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการ หรือแฟ้มสะสมผลงานผู้ใช้ ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญที่สุด คือ ตัวผู้เรียน ผู้สอน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

2. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปี และช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

3. การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

นิภาพร เหล็กหลี่ (2559) ได้กล่าวว่า การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษากำหนดจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลเพื่อสนองตัวชี้วัดการเรียนรู้ รวมทั้งจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด

ศิริพร สระทองหน (2558) ได้กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ และตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรมและการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินการจัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้มอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผลการรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครูอย่างชัดเจน เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล นำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลและการเทียบโอน เน้นให้มีการประเมินผลการเรียนรายบุคคลและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

ส่งเสริมสนับสนุนให้วัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง นิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา โดยอ้างอิงในหนังสือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นภาระงานที่ใหญ่และสำคัญกว่างานบริหาร ด้านอื่น ๆ ในสถานศึกษา เพราะจะต้องจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยผ่านกระบวนการแสวงหาความรู้ การวิจัย การประชุม ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ การประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับประโยชน์สูงสุด

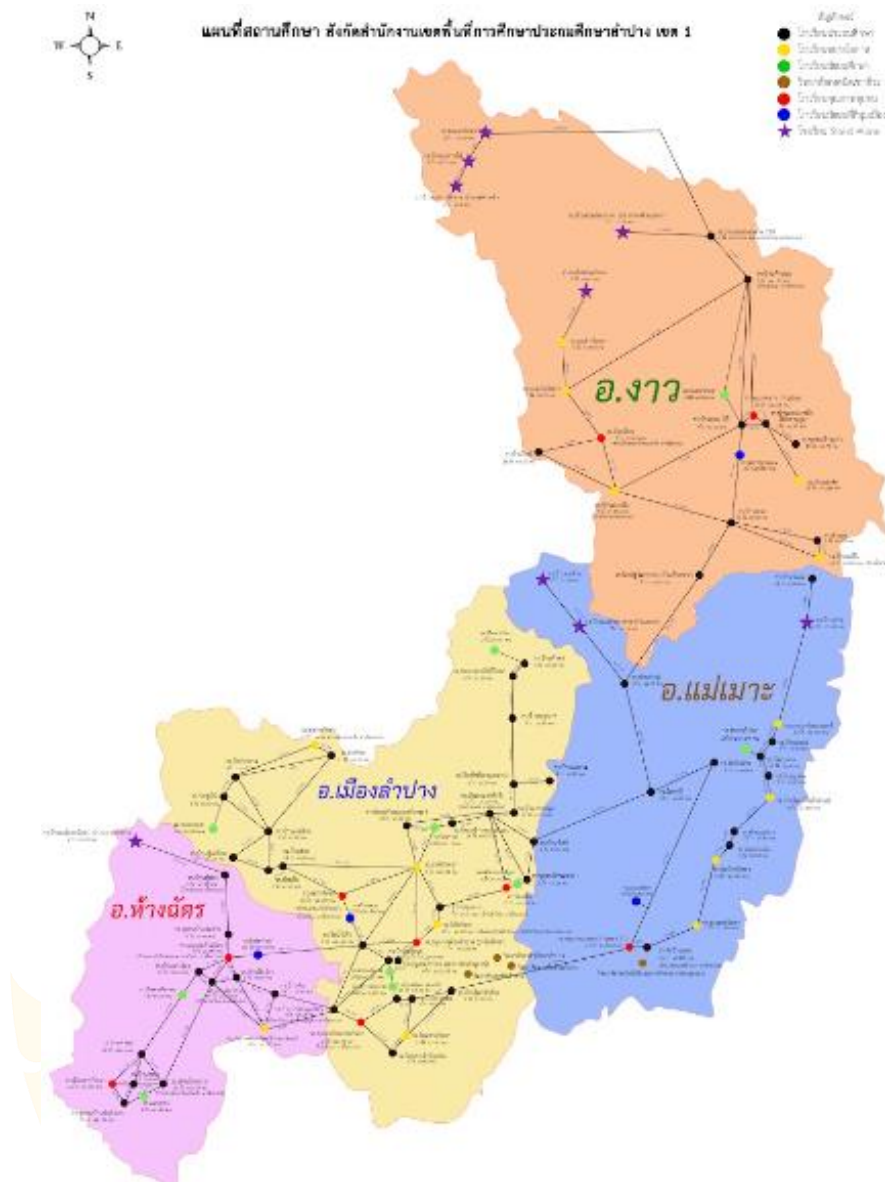
บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ถนนลำปาง-งาว ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง รหัสไปรษณีย์ 52000 เว็บไซต์ www.lpg1.go.th

พื้นที่รับผิดชอบ

มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดลำปางในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร อำเภองาว และอำเภอแม่เมาะ มีตำบล รวม 41 ตำบล จำนวนสถานศึกษาในสังกัด 105 แห่ง และจัดการเรียนการสอน 84 แห่ง

ภาพ 1 แสดงแผนที่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ที่	อำเภอ	จัดการเรียน การสอน	เรียนรวม ทุกชั้นเรียน	สถานศึกษาในระบบ DMC ไม่มีนักเรียน
1.	เมืองลำปาง	33	10	8
2.	แม่เมาะ	18	-	-
3.	งาว	20	5	4
4.	ห้างฉัตร	13	6	5
รวม		84	21	17

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน
อนุบาล 1	579
อนุบาล 2	1,309
อนุบาล 3	1,467
รวมก่อนประถมศึกษา	3,355
ประถมศึกษาปีที่ 1	1,897
ประถมศึกษาปีที่ 2	1,878
ประถมศึกษาปีที่ 3	1,931
ประถมศึกษาปีที่ 4	1,928
ประถมศึกษาปีที่ 5	2,062
ประถมศึกษาปีที่ 6	2,004
รวมประถมศึกษา	11,700
มัธยมศึกษาปีที่ 1	341
มัธยมศึกษาปีที่ 2	304
มัธยมศึกษาปีที่ 3	324
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	969
รวมก่อนประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น	16,024

ตาราง 3 แสดงจำนวนข้าราชการและบุคลากรในสถานศึกษา

ตำแหน่ง	จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	55
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	16
ข้าราชการครู	875
ลูกจ้างประจำ	35
พนักงานราชการ/อัตราจ้าง	165
รวมทั้งสิ้น	1,146

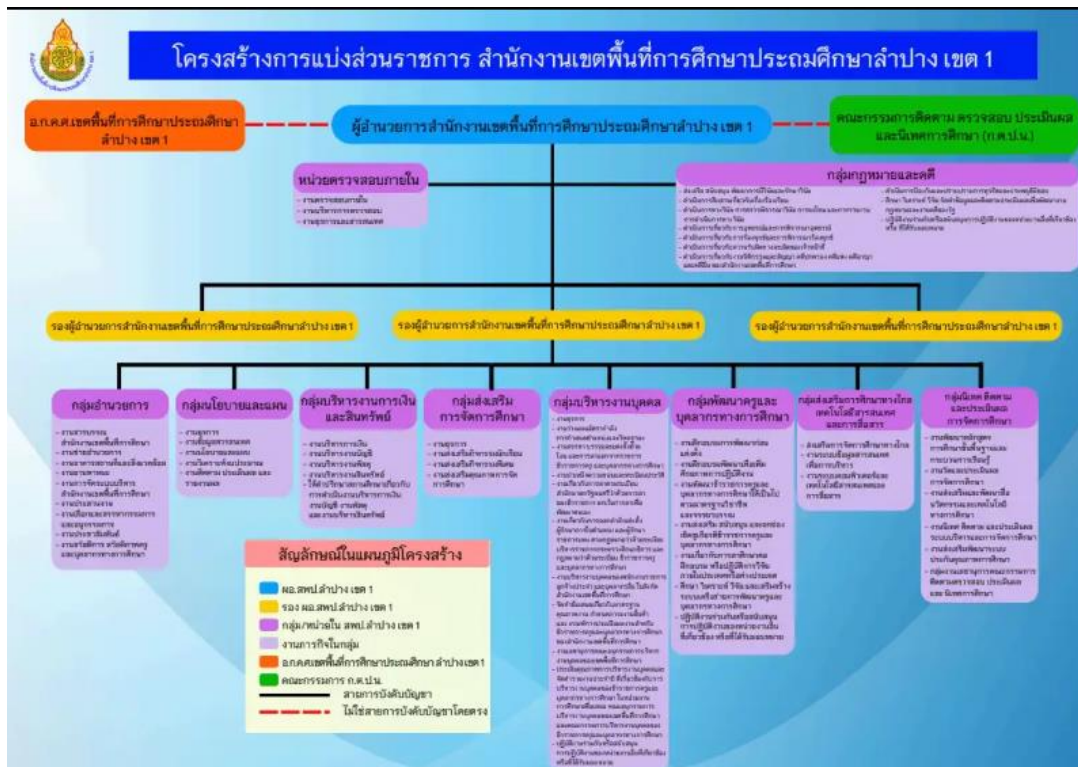
ตาราง 4 แสดงตารางแสดงข้อมูลจำนวนประชากร ตามขนาดสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2567

ที่	ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนผู้อำนวยการ สถานศึกษา	จำนวนรองผู้อำนวยการ สถานศึกษา
1.	สถานศึกษาขนาดเล็ก	53	24 คน	0 คน
2.	สถานศึกษาขนาดกลาง	26	26 คน	2 คน
3.	สถานศึกษาขนาดใหญ่	3	3 คน	6 คน
4.	สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2	2 คน	8 คน
	รวม	84	55 คน	16 คน

ภาพ 2 แสดงโครงสร้างหน่วยงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ภาพ 3 แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยในประเทศเพื่อประกอบเป็นข้อมูลอ้างอิง ดังนี้

Agthe (1980) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่บริหารสถานศึกษา และครูในทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ผู้บริหารและครูยอมรับว่าการปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำร่วมกันและผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนจากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน

Minudin (1987) ได้ทำการวิจัย บทบาททางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในรัฐชวา มาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นหลักในการประเมินผลโครงการของสถานศึกษา สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษา และประสบการณ์เพิ่มขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อย่างชัดเจน ควบคุมโครงการ และกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดของสถานศึกษา สอนในระดับชั้นต่าง ๆ ที่กำหนดตามเกณฑ์ รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

Reynold (1198 อ้างถึงใน สุริยันต์ อินทเจริญศานต์, 2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูกับความพึงพอใจของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่บริหารงานวิชาการในระบบการศึกษาของ Mid Atlantic ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมแล้วครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ระดับน้อยถึงปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการจัดทำหลักสูตรการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านงบประมาณและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน สำหรับความแตกต่างกันของการมีส่วนร่วมที่เป็นจริง (Actual) พบว่า แตกต่างกัน

Rogaers (1989) ได้ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า บทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร ได้แก่ การบริหารงานวิชาการเป็นผู้นำด้านการชี้แนะ การสอน การบริหารงานบุคคลเป็นผู้บริหารจัดการ และการบริหารงานสถานศึกษากับชุมชนเป็นผู้สร้างมนุษยสัมพันธ์

Smith (2006) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่า การจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม จัดโครงการให้ครูได้สลับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียน และสังเกตการณ์สอน การประเมินผล และติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิตการสอน การนิเทศครูใหม่ วิจารณ์การปฏิบัติงานครูโดยไม่เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือก สอดทศนุอุปกรณ์จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครู ตลอดจนที่พักและครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

กฤติยา กุลภา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

นิภาพร เหล็กหลี่ (2559) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่ฯ นครปฐม เขต 2 ได้ข้อค้นพบสำคัญว่า ทั้งการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล พบว่า มี 3 ด้านสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 54.3

ทิพวรรณ วงษาลาก (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในภาพรวม และทุกด้านย่อย นอกจากนี้ ประสพการณ์การทำงานที่แตกต่างกันของครูไม่ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษาแตกต่างกัน

ธนัญญา คุณสุข (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้าน โดยปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี

เบญจวรรณ กลีผล (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ขณะที่ด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบตามเพศพบความแตกต่างใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนที่ระดับนัยสำคัญ .05 รวมทั้งด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สำหรับการเปรียบเทียบตามอายุพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ใน 10 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การแนะแนว ระบบประกันคุณภาพ การประสานความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น และการสนับสนุนงานวิชาการแก่องค์กรอื่น ยกเว้นด้านการวิจัยและการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชนที่ไม่พบความแตกต่าง

เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่ฯ บุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง โดยรวมแล้วไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ปภาวดี โพธิ์งาม (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่ฯ นครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานบริหาร
งานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ด้านการวัดผลประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาใช้สื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้าน การจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก

พรชมน พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า มีการปฏิบัติงาน
ด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก
ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัน
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา

มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดเขตพื้นที่ฯ ยะลา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า
ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล
และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัน
และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
สาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยผู้บริหารควรมีการวางแผนงานวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการ
การให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น และควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ

ยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดเขตพื้นที่ฯ นนทบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า การบริหาร
งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม
และรายด้าน และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัว
ทอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดเขตพื้นที่ฯ จันทบุรี เขต 1
ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพ

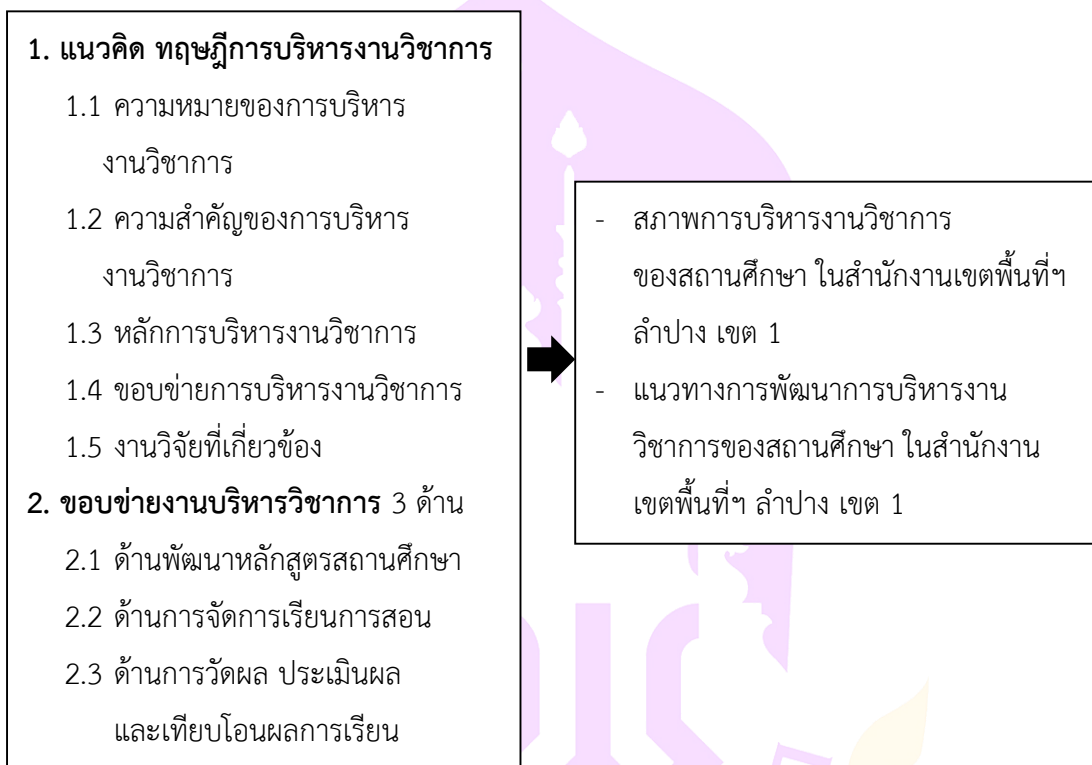
สถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 0.69 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ได้ร้อยละ 66.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2566) ได้ศึกษา เรื่อง การเรียนรู้และการปรับตัวของผู้สอนในการเรียนรู้วิถีใหม่เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสภาพปรกติใหม่ (การเรียนรู้วิถีใหม่) ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ 1) ออกแบบการเรียนรู้ให้หลากหลาย และตอบสนองธรรมชาติ และความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล 2) พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีลักษณะเป็น Active Learning 3) พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานหรือ Hybrid Learning 4) พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ 5) พัฒนาทักษะการใช้พลังคำถามที่กระตุ้นการคิดขั้นสูง โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ 6) พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์ 7) ออกแบบระบบการดูแลช่วยเหลือทางการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการที่หลากหลาย 8) พัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน 9) พัฒนาทักษะการวัดและประเมินผลที่เสริมพลังตามสภาพจริง 10) พัฒนาทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ 11) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่าง ๆ มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเพื่อใช้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยได้สังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ สรุปลงเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

การศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวนสถานศึกษา 84 แห่ง มีจำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 875 คน และจำนวนผู้บริหารทั้งหมด 71 คน รวมจำนวนทั้งหมด 946 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1 ข้อมูล ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู 1 และทำการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie and Morgan, 1970) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 274 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม

ตาราง 5 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ขอบเขตพื้นที่การศึกษา (อำเภอ)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่างที่ต้องใช้ (คน)	กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร (คน)	กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครู (คน)
1.	เมืองลำปาง	33	455	210	22	125
2.	แม่เมาะ	18	172	123	13	30
3.	งาว	20	199	132	16	36
4.	ห้างฉัตร	13	120	92	12	20
	รวม	84	946	274	63	211

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตาราง 6 แสดงข้อมูลจำนวนขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

พื้นที่อำเภอ	ขนาดของสถานศึกษา				รวม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
เมืองลำปาง	21	10	0	2	33
แม่เมาะ	14	3	1	0	18
งาว	13	7	0	0	20
ห้างฉัตร	8	4	1	0	13
รวม	56	24	2	2	84

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ตามขอบข่ายภาระงานวิชาการ ซึ่งหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง 2560 ได้กำหนดไว้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน และ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับแบบสอบถามในตอนี่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (2015) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาและดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎีจากเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert (2015) เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

2. ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และฉบับปรับปรุง 2560 กำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

3. นำข้อมูลความรู้ที่ได้มากำหนดประเด็น วิเคราะห์ และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย แล้วนำเครื่องมือแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม โดยนำเครื่องมือแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

4.2 นายสุนทร ธรรมสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำปางเขลางค์รัตน์อนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

4.3 นายสันติพงษ์ ชุ่มเซย ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนปงยางคก (ทิพย์ช้างอนุสรณ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

5. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้องได้ เท่ากับ 1.00 เพื่อใช้เป็นข้อคำถามในการเก็บข้อมูล

6. ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอความเห็นชอบ

7. นำเครื่องมือแบบสอบถามที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่ม ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน จาก ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา Cronbach (1990) ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.901

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาทำการแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามและเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริงในรูปแบบของ Google Form

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องขอต่อวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือเพื่อขอ ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ถึงข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 274 ชุด โดยวิธีการส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) พร้อมแนบ QR Cord ผ่านหนังสือนำส่งภายนอกทางระบบการสื่อสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ของสถานศึกษาภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้กำหนด ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 และมีกำหนดการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัย ภายในระยะเวลา 15 วัน

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ตอบกลับมาในรูปแบบของ Google Sheet โดยแทนที่คำตอบของข้อมูลเป็นตัวเลขไปสู่การดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาของ Google Sheet โดยแทนที่คำตอบของข้อมูลเป็นตัวเลขเพื่อเชื่อมโยงไปยังการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จากนั้นนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าความเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและวัตถุประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence: IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยการทดสอบค่า (t-test หรือ Independent Samples Test) ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาด

ของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ (F-test หรือ One-Way ANOVA) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อพบความแตกต่างกันทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์การบริหารต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนในประเด็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง 3 ด้าน ตามขอบข่ายภาระงานการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสารและใช้แบบสัมภาษณ์มาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยนำผลการวิเคราะห์จัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์
2. ขั้นที่ 2 ร่างแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหา และข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้

3. ขั้นที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปขอความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ และติดต่อนัดหมายกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 10 กันยายน 2567 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยใช้การศึกษาเอกสารแบบสอบถามการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

1. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

	จำนวน	ข้อมูลถูกต้อง	ข้อมูลที่หายไป
1. ตำแหน่ง	274	274	0
2. ประสบการณ์	274	274	0
3. ขนาดสถานศึกษา	274	274	0

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้ตอบแบบสอบถามครบทุกคน จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	59	21.50
2. ข้าราชการครู	215	78.50
รวม	274	100.00

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 รองลงมา ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. 16 ปีขึ้นไป	102	37.20
2. 11-15 ปี	86	31.40
3. 6-10 ปี	69	25.20
4. ต่ำกว่า 5 ปี	17	6.20
รวม	274	100.0

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา ได้แก่ มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 และมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดเล็ก	41	15.00
2. ขนาดกลาง	94	34.30
3. ขนาดใหญ่	33	12.00
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	106	38.70
รวม	274	100.0

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน ทำงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยภาพรวมของข้อมูลแสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

การบริหารงานวิชาการ	n = 274			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.10	0.43	มาก	3
2. ด้านการเรียนการสอน	4.41	0.56	มาก	1
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.37	0.50	มาก	2
รวม	4.31	0.50	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.50) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูล แสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

ข้อที่	n = 274			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การดำเนินกระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.99	0.26	มาก	5
2. การวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	3.97	0.26	มาก	6
3. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา	3.95	0.24	มาก	7
4. การทดลองใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มี ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด	4.22	0.57	มาก	2
5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และสังคม	4.28	0.47	มาก	1
6. การดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร	4.22	0.56	มาก	2
7. การจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู	4.08	0.59	มาก	4
8. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษานำผลการประเมิน มาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.11	0.47	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.10	0.43	มาก	

จากตาราง 12 จะพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.43) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ การทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้

บรรลุลักษณะประสงค เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด และสถานศึกษา มีการดำเนินการดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.57) ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูล แสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	n = 274			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
9. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	4.49	0.57	มาก	3
10. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจ และการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.52	0.52	มากที่สุด	2
11. การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจ ของผู้เรียน	4.18	0.53	มาก	7
12. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะ ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.42	0.53	มาก	5
13. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้	4.48	0.53	มาก	4
14. การส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน	4.38	0.50	มาก	6

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	n = 274			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
15. การส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพ ของตนเอง ให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย	4.48	0.52	มาก	4
16. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สารและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.38	0.69	มาก	6
17. การส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่ สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต	4.12	0.61	มาก	8
18. การนิเทศการเรียนการสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.56	0.60	มากที่สุด	1
19. การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้	4.53	0.54	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.41	0.56	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1, S.D. = 0.56$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.60$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.54$) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริม การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.61$) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูล แสดงผลการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ข้อที่	n = 275			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
20. การกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรม และการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.35	0.52	มาก	6
21. การจัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	4.31	0.50	มาก	8
22. การมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครู อย่างชัดเจน	4.42	0.56	มาก	4
23. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	4.41	0.51	มาก	5
24. การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.16	0.41	มาก	10
25. การแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.41	0.51	มาก	5
26. การส่งเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.30	0.49	มาก	9
27. การพัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.48	มาก	7
28. การส่งเสริมสนับสนุนการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง	4.47	0.51	มาก	2
29. การนิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง	4.46	0.56	มาก	3
30. การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ	4.50	0.51	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.37	0.50	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.50$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.51$) รองลงมา คือ การส่งเสริมสนับสนุนการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.51$) การนิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง ระดับมาก ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.41$) ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

	ตำแหน่ง	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.37	0.24	มาก	3
	ข้าราชการครู	215	4.02	0.19	มาก	6
2. ด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.50	0.36	มาก	1
	ข้าราชการครู	215	4.36	0.34	มาก	4
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.48	0.42	มาก	2
	ข้าราชการครู	215	4.34	0.39	มาก	5
รวมเฉลี่ย		274	4.35	0.32	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.32$) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.24$) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.19$) ด้านการเรียนการสอน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.36$) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.34$) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.42$) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.39$)

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบ (t-test) ทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.37	0.24	10.230*	.00
	ข้าราชการครู	215	4.02	0.19		
2. ด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.50	0.36	2.765*	.01
	ข้าราชการครู	215	4.36	0.34		
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.48	0.42	2.412*	.02
	ข้าราชการครู	215	4.34	0.39		
รวมเฉลี่ย	274				0.01	

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบการเปรียบเทียบ (t-test) โดยรวมพบว่า ค่า sig = 0.01 น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทุกด้าน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	\bar{X} Square	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.80	3	0.27	4.47	0.004
	ภายในกลุ่ม	16.08	270	0.06		
	รวม	16.88	273			
2. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9.19	3	3.06	34.49	0.00
	ภายในกลุ่ม	23.97	270	0.09		
	รวม	33.16	273			
3. ด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	15.31	3	5.10	48.94	0.00
	ภายในกลุ่ม	28.15	270	0.10		
	รวม	43.45	273			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	8.43	3	2.81	29.30	0.0013
	ภายในกลุ่ม	18.45	270	0.08		
	รวม	31.16	273			

หมายเหตุ *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ (sig = 0.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (sig = 0.004) ด้านการเรียนการสอน (sig = 0.00) และด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (sig = 0.00) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ LSD ดังตาราง

ตาราง 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์ (n = 274)	ต่ำกว่า 5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป				
	\bar{X}	4.13	4.18	4.04	4.11
1. ต่ำกว่า 5 ปี	4.13	-	-.05492	.09012	.01905
2. 6-10 ปี	4.18	0.5492	-	.14504*	.07397
3. 11-15 ปี	4.04	-.09012	-.14504*	-	-.07107*
4. 16 ปีขึ้นไป	4.11	-.01905	-.07397	.07107*	-

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปีขึ้นไป และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี, ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์ (n = 274)	ต่ำกว่า 5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป				
	\bar{X}	4.48	4.47	4.13	4.56
1. ต่ำกว่า 5 ปี	4.48	-	-.01037	-.34380*	.08251
2. 6-10 ปี	4.47	.01037	-	-.33343	.02988*
3. 11-15 ปี	4.13	.34380*	.33343*	-	.42631*
4. 16 ปีขึ้นไป	4.56	-.08251	-.09288*	-.42631*	-

หมายเหตุ *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี กับประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป, ประสบการณ์ 11-15 ปี กับประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี, ประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี ขึ้นไปกับประสบการณ์ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11-15 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบที่มี ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 11-15 ปี, ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป กับประสบการณ์ 6-10 ปี และประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไปกับประสบการณ์ 11-15 ปี มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์ (n = 274)	ต่ำกว่า 5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป				
	\bar{X}	4.55	4.46	4.03	4.56
1. ต่ำกว่า 5 ปี	4.55	-	-.07025	-.51903*	.01732
2. 6-10 ปี	4.46	.07025	-	-.44878*	.08756
3. 11-15 ปี	4.03	.51903*	.44878*	-	.53634*
4. 16 ปีขึ้นไป	4.56	-.01732	-.08756	-.53634*	-

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี ประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี, ประสบการณ์ 11-15 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี กับ ประสบการณ์ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี, ประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี และประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไปกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	\bar{X} Square	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	1.37	3	0.46	7.93	0.00
	ภายในกลุ่ม	15.51	270	0.06		
	รวม	16.88	273			
2. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.02	3	1.01	9.04	0.00
	ภายในกลุ่ม	30.13	270	0.11		
	รวม	33.16	273			
3. ด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.31	3	1.11	7.44	0.00
	ภายในกลุ่ม	40.13	270	0.15		
	รวม	43.45	273			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2.57	3	0.86	8.14	0.00
	ภายในกลุ่ม	28.59	270	0.11		
	รวม	31.16	273			

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (sig = 0.00) ด้านการเรียนการสอน (sig = 0.00) และด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (sig = 0.00) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ LSD ดังตาราง

ตาราง 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
(n = 274)	\bar{X}	4.12	4.01	4.22	4.14
1. ขนาดเล็ก	4.12	-	-.10693*	.09701	.02261
2. ขนาดกลาง	4.01	.10693*	-	.20394*	.12954*
3. ขนาดใหญ่	4.22	-.09701	-.20394*	-	-.07440
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	4.14	-.02261	-.12954*	.07440	-

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
(n = 274)	\bar{X}	4.55	4.26	4.47	4.44
1. ขนาดเล็ก	4.55	-	-.28530*	-.07438	-.10720
2. ขนาดกลาง	4.26	.28530*	-	.21092*	.17810*
3. ขนาดใหญ่	4.47	.07438	-.21092*	-	-.03282
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	4.44	.10720	-.17810*	.03282	-

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 23 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษา ขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา (n = 274)	ขนาดของสถานศึกษา				
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	
\bar{X}	4.503	4.224	4.405	4.442	
1. ขนาดเล็ก	4.503	-	-.27895*	-.09837	-.06079
2. ขนาดกลาง	4.224	.27895*	-	.18059*	.21817*
3. ขนาดใหญ่	4.405	.09837	-.18059*	-	.03758
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	4.442	.06079	-.21817*	-.03758	-

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ท่าน ได้ดำเนินการ
โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สรุปข้อเสนอแนะของการวิจัยได้ ดังนี้

ตาราง 25 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตร
15 ตุลาคม 67	1	“...วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนของ หลักสูตรปัจจุบัน รวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน) วิเคราะห์ความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น การวางแผนพัฒนา กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน จัดตั้งคณะทำงานที่มีความเชี่ยวชาญ หลากหลายด้าน กำหนดกรอบเวลาและตัวชี้วัดความสำเร็จ การปรับปรุงเนื้อหาและ กระบวนการเรียนรู้ บูรณาการเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเรียนการสอน เน้นทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 สร้างความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากร จัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพครูในการใช้หลักสูตรใหม่ สร้างชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การประเมินและปรับปรุง กำหนด ระบบการติดตามและประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพ รับฟังเสียงสะท้อนจากทุกภาคส่วน ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามผลการประเมิน การสร้างความร่วมมือ ประสานงานกับ หน่วยงานภายนอกและชุมชน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ...”
16 ตุลาคม 67	2	“...วิเคราะห์ความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและความต้องการ ของท้องถิ่น การวางแผนพัฒนา กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน จัดตั้งคณะทำงานที่มีความเชี่ยวชาญ หลากหลายด้าน กำหนดกรอบเวลา และตัวชี้วัดความสำเร็จ การปรับปรุงเนื้อหาและ กระบวนการเรียนรู้ บูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนการสอน เน้นทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 สร้างความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากร...”

ตาราง 25 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตร
17 ตุลาคม 67	3	<p>“...วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการ การศึกษาระดับชาติและท้องถิ่น จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตรปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร ระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน วางเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของหลักสูตร พัฒนาโครงสร้าง ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และบริบทของสถานศึกษา พัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดแทรกการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Project-Based Learning พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียน การสอน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ พัฒนาคู่มือเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น สํารวจ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้...”</p>
18 ตุลาคม 67	4	<p>“...การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ นโยบาย ด้านการศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และประเมินสถานภาพสถานศึกษา กระบวนการร่างหลักสูตร เป็นการกำหนดแผนการจัดประสบการณ์ หรือการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยประกอบไปด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมและวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เมื่อร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะนำไปใช้กับนักเรียน จำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด สิ่งที่ต้องพิจารณาในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร คือ ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งวิธีการตรวจสอบ กระทำได้</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตร
19 ตุลาคม 67	5	<p>โดยคณะทำงานร่างหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ และการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะของการจัดประชุม/สัมมนา เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากที่มีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรละปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่ร่างขึ้นมาเรียบร้อยแล้ว ขั้นต่อไปคือ นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง...”</p> <p>“...การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อย่างละเอียด เช่น นโยบายการศึกษา, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551, กรอบหลักสูตรท้องถิ่น, ปัญหาและความต้องการของสังคมและชุมชน, รวมถึงการประเมินสถานะของสถานศึกษา การร่างหลักสูตร: กำหนดแผนการจัดประสบการณ์หรือแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดจุดประสงค์, เนื้อหาสาระ, กิจกรรม, และวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อร่างหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์ ควรตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงให้เหมาะสมโดยพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ เช่น จุดประสงค์, เนื้อหาสาระ, การจัดการเรียนการสอน, กิจกรรม, สื่อการเรียนรู้, และวิธีการวัดและประเมินผล ซึ่งทำได้โดยคณะทำงานร่างหลักสูตร, ผู้เชี่ยวชาญ, และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการประชุมหรือสัมมนา หลังจากตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรแล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ก่อนนำไปใช้จริง พร้อมทั้งมีการนิเทศ, ติดตาม, ประเมินผล, และปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง...”</p>

จากตาราง 25 สามารถสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ดังนี้ เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่พบมากที่สุด ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของการศึกษาระดับชาติและท้องถิ่น
2. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตรปัจจุบัน
3. สำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

4. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร
 5. ระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
 6. กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 7. วางเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของหลักสูตร
 8. พัฒนาโครงสร้าง ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และบริบทของสถานศึกษา บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น
 9. สำรองภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
 10. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน
 11. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้
- ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ จัดประชุมระดมความคิด วางแผนร่วมกันของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงผู้บริหารต้องรับทราบ รับรู้และพัฒนาไปพร้อมกัน กำหนดแผนปฏิบัติงาน ปฏิทินการปิดเปิดภาคเรียน รวมถึงการกำหนดภาระงานหรือภาระกิจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน ทำความเข้าใจหลักสูตรเพื่อส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ตาราง 26 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการเรียนการสอน

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการเรียนการสอน
15 ตุลาคม 67	1	“...ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย และการเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และแก้ไขสถานการณ์จริง ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อหรือโครงการที่สนใจ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์...”

ตาราง 26 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการเรียนการสอน
16 ตุลาคม 67	2	<p>“...การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project-Based Learning) สร้างสถานการณ์จำลองหรือกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ บูรณาการสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันการศึกษา จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ใช้เกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) จัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอน การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ยกตัวอย่างที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและท้าทาย สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในชั้นเรียน...”</p>

ตาราง 26 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการเรียนการสอน
17 ตุลาคม 67	3	<p>“...การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อสร้างประสบการณ์ตรงและเพิ่มความเข้าใจการเรียนรู้ผ่านโครงงานและสถานการณ์จำลอง: กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา โดยให้ผู้เรียนได้ทำงานในสถานการณ์จำลองหรือโครงงานที่ท้าทาย การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา: บูรณาการสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและน่าสนใจ การเรียนรู้แบบผสมผสานและการใช้เกม: ผสมผสานการเรียนรู้แบบดั้งเดิมและออนไลน์ และใช้เกมมิฟิเคชันเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง: ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม: พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การเรียนรู้แบบร่วมมือ: จัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน: ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน, จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย, ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย, และให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริง: ยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน, จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน, และเชิญผู้เชี่ยวชาญมาแบ่งปันความรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม: จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมการมีส่วนร่วม, สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน...”</p>

ตาราง 26 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการเรียนการสอน
18 ตุลาคม 67	4	“..ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย และการเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และแก้ไขสถานการณ์จริง ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อหรือโครงการที่สนใจ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์..”
19 ตุลาคม 67	5	“...การพัฒนาวิธีการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการนำแนวคิดวิธีการ กระบวนการหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ นำนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ รวมถึงลงมือปฏิบัติ หรือการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้...”

จากตาราง 26 สามารถสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการเรียนการสอน

ดังนี้ เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่พบมากที่สุด ในด้านการเรียนการสอน คือ

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
3. จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) สร้างสถานการณ์จำลองหรือกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์
4. การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ บูรณาการสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันการศึกษา
5. จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ใช้เกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อสร้างแรงจูงใจ
6. การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
7. พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
8. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning)
9. จัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน
10. ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม
11. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับกิจกรรมให้เหมาะกับระดับความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง
12. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย
13. ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์
14. นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอน การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ยกตัวอย่างที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน
15. จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์
16. การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและท้าทาย สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน
17. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในชั้นเรียน

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย และการเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

และแก้ไขสถานการณ์จริง ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อหรือโครงการที่สนใจ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์

ตาราง 27 แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
15 ตุลาคม 67	1	“...ครูเข้าใจหลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง ฝึกปฏิบัติการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย กับคณะครูพัฒนาเครื่องมือประเมิน ส่งเสริมการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนสนับสนุนการพัฒนา RUBRICS (Rubrics) สำหรับการประเมินทักษะต่างๆ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการประเมินผล ปรับปรุงระบบการรายงานผล พัฒนาระบบการรายงานผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้านใช้การรายงานผลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการให้คะแนนตัวเลข สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ยืดหยุ่นและปรับตามบริบท ส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละวิชาและผู้เรียน...”
16 ตุลาคม 67	2	“...การพัฒนาความรู้และทักษะของครูจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง สร้างความเข้าใจเรื่องเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน การสังเกต การสัมภาษณ์ ฝึกการออกแบบเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจน การสร้างระบบสนับสนุนจัดทำคู่มือแนวทางการวัดผลตามสภาพจริง สร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหาทรัพยากรและเครื่องมือที่จำเป็น การกำกับติดตามนิเทศติดตามการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา ยกย่องครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดี การเทียบโอนผลการเรียน กำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา

ตาราง 27 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
17 ตุลาคม 67	3	<p>การเทียบโอน จัดทำระบบเอกสารและหลักฐานการเทียบโอน ประชาสัมพันธ์แนวทางการเทียบโอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การสร้างวัฒนธรรมการประเมินเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการใช้ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์...”</p> <p>“...จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการวัดผลที่หลากหลายสร้าง ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน, การสังเกต, การสัมภาษณ์ ฝึกการออกแบบเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจนและนำไปใช้ได้จริง จัดทำคู่มือแนวทางการวัดผลตามสภาพจริง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสร้างเครือข่ายครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการวัดผล จัดหาทรัพยากร และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการวัดผลนิเทศติดตามการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การวัดผลเป็นไปตามมาตรฐานให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการพัฒนาการวัดผลของครูยกย่องครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการวัดผล กำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจนและเป็นธรรม จัดตั้ง คณะกรรมการพิจารณาการเทียบโอน เพื่อให้การเทียบโอนเป็นไปอย่างโปร่งใส จัดทำระบบเอกสารและหลักฐานการเทียบโอนที่ถูกต้อง และครบถ้วน ประชาสัมพันธ์แนวทางการเทียบโอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ส่งเสริมการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาดตนเอง...”</p>
18 ตุลาคม 67	4	<p>“...ให้ครูเข้าใจหลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง ฝึกปฏิบัติการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย กับคณะครู พัฒนาเครื่องมือประเมิน ส่งเสริมการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนสนับสนุนการพัฒนารูบriques (Rubrics) สำหรับการประเมินทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู</p>

ตาราง 27 (ต่อ)

วันที่สัมภาษณ์	คนที่	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
18 ตุลาคม 67	5	<p>เกี่ยวกับวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการประเมินผล ปรับปรุงระบบการรายงานผล พัฒนาระบบการรายงานผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ใช้การรายงานผลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการให้คะแนนตัวเลข สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ยึดหยุ่นและปรับตามบริบท ส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละวิชาและผู้เรียน...”</p> <p>“...ส่งเสริมให้ครู มีกระบวนการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริงตามแนวทาง คือ วัดครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้จริง วัดความสามารถทางความรู้ ความคิดได้จริง (Cognitive Ability) วัดความสามารถในการปฏิบัติได้จริง (Performance/Practice Ability) และวัดคุณลักษณะทางจิตใจได้จริง (Affective Characteristics) วัดได้ตรงความเป็นจริง คือ สิ่งที่วัดได้นั้นเป็นข้อมูล เป็นการแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งความสามารถทางความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติและคุณลักษณะทางจิตใจ มีความคลาดเคลื่อนผิดพลาดน้อยที่สุด ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใดความสามารถได้คะแนนสูง ตัดความผิดพลาดที่ผู้มีความสามารถสูงกลับได้คะแนนน้อย เลือกรสรร คิดค้นเครื่องมือและเทคนิคการวัดผลที่เป็นการวัดพฤติกรรมที่แท้จริงที่แสดงออกซึ่งความสามารถของผู้เรียน (Ability to Do) ซึ่งอาจได้จากการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน สังเกตจากการปฏิบัติภาระงาน (Tasks) ที่จัดให้ปฏิบัติในสถานการณ์ที่ผู้สอนจะกำหนด สังเกตจากร่องรอยหลักฐานผลการปฏิบัติภาระงานของผู้เรียน เป็นต้น เทคนิควิธีการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงมีประสิทธิภาพ</p>

จากตาราง 27 สามารถสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ดังนี้ เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่พบมากที่สุด ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน คือ

1. การส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

2. การพัฒนาความรู้และทักษะของครูจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง
 3. สร้างความเข้าใจเรื่องเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน การสังเกต
- การสัมภาษณ์
4. ฝึกการออกแบบเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจน
 5. การสร้างระบบสนับสนุน
 6. จัดทำคู่มือแนวทางการวัดผลตามสภาพจริง
 7. สร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 8. จัดหาทรัพยากรและเครื่องมือที่จำเป็น
 9. การกำกับติดตาม นิเทศติดตามการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา
- ยกย่องครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดี
10. การเทียบโอนผลการเรียนกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจน
 11. จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเทียบโอน
 12. จัดทำระบบเอกสารและหลักฐานการเทียบโอน
 13. ประชาสัมพันธ์แนวทางการเทียบโอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
 14. การสร้างวัฒนธรรมการประเมินเพื่อพัฒนา
 15. ส่งเสริมการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 16. สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ให้ครูเข้าใจหลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง ฝึกปฏิบัติการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย กับคณะครู พัฒนาเครื่องมือประเมิน ส่งเสริมการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนสนับสนุนการพัฒนารูบriques (Rubrics) สำหรับการประเมินทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการประเมินผล ปรับปรุงระบบการรายงานผล พัฒนาระบบการรายงานผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ใช้การรายงานผลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการให้คะแนนตัวเลข สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ยืดหยุ่น และปรับตามบริบท ส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละวิชา และผู้เรียน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 พบว่า ภาพรวมของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด และการดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร อยู่ในระดับมาก การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษานำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก การจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู อยู่ในระดับมาก การดำเนินกระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อและการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก การวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศการเรียนการสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจ และการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ การส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมสนับสนุนการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก การนิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง ระดับมาก การมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครูอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก การกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรมและการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก สถานศึกษาได้จัดให้พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก การจัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับสมมติฐานทุกข้อ สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

2.1 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.32) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.24) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.19) ด้านการเรียนการสอน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.36) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.34) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.42) ตำแหน่งข้าราชการครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.39)

2.2 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ในภาพรวม พบว่า ค่า sig = .01 น้อยกว่า .05 หมายความว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (sig = .00) ด้านการเรียนการสอน (sig = .01) และด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (sig = .02) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทุกด้าน

2.2.1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปีขึ้นไป และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี, ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 11-15 ปี, ประสบการณ์ 11-15 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี ประสบการณ์ 11-15 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปกับประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์

ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป กับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี กับประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี, ประสบการณ์ 11-15 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี กับ ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี, ประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี และประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไปกับประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (sig = 0.00) ด้านการเรียนการสอน (sig = 0.00) และด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (sig = 0.00) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง

มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการทดสอบ ความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางกับ ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับ ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบ แบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษา ขนาดใหญ่กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.3.3 ด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลางกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษา ขนาดเล็กกับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง, ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ กับผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อภิปรายผลการวิจัย โดย สรุปลักษณะของการวิจัยได้ ดังนี้

3.1 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารสถานศึกษา จากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่พบมากที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการ การศึกษาระดับชาติและท้องถิ่น จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตรปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร ระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน วางเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของหลักสูตร พัฒนาโครงสร้าง ออกแบบโครงสร้างหลักสูตร ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา พัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดแทรกการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Project-Based Learning พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายและทันสมัย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ พัฒนาครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น สืบสวนภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้

3.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่พบมากที่สุดในด้านการเรียนการสอน การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพโดยมีแนวทาง คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) สร้างสถานการณ์จำลองหรือกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ บูรณาการสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันการศึกษา จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ใช้เกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) จัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอน การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ยกตัวอย่างที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน

จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและท้าทาย สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูและนักเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในชั้นเรียน

3.3 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูจากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่พบมากที่สุดในด้าน การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาความรู้และทักษะของครูจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง สร้างความเข้าใจเรื่องเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสม งาน การสังเกต การสัมภาษณ์ ฝึกการออกแบบเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจน การสร้าง ระบบสนับสนุน จัดทำคู่มือแนวทางการวัดผลตามสภาพจริง สร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหาทรัพยากรและเครื่องมือที่จำเป็น การกำกับติดตาม นิเทศติดตามการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา ยกย่องครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดี การเทียบโอนผลการเรียน กำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา การเทียบโอน จัดทำระบบ เอกสารและหลักฐานการเทียบโอน ประชาสัมพันธ์แนวทางการเทียบโอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การสร้างวัฒนธรรมการประเมินเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ เชิงสร้างสรรค์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมาก เพราะเป็นหัวใจในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนด้านวิชาการ การจัดระบบการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และหลากหลาย การนิเทศติดตาม รวมถึงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และภายนอก ตามมาตรฐานการศึกษา โดยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากการศึกษาโดยรวม พบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา เพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อะไรและการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม สรุปและปรับปรุงหลักสูตร จัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษานำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พรชษมณ พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ มยุรี รินศรี (2563) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ระดับมากทุกด้าน 2) จากผลการเปรียบเทียบของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน การสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานวิชาการภาคีเครือข่าย และยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง ผลวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอบางบัวทอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ด้านการเรียนการสอน สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ มีการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น ความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของ ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต การนิเทศ การเรียนการสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่า ของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ธนัญญา คุณสุข (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหาร งานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการกับการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง มากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี และสอดคล้องกับ ทิพวรรณ วงษาลาภ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็น ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมากและจากการพิจารณาเป็นรายด้านนั้น ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ไม่แตกต่างกัน และธนัญญา คุณสุข (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยผู้บริหารควรมีการวางแผนงานวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น และควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ และสอดคล้องกับ ปภาวดี โพธิ์งาม (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ด้านการวัดผลประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้าน การจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก และนิภาพร เหล็กหลี่ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ตัวแปรที่ส่งผล พบว่า ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยมีประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 54.3

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ วราพร สิ้นศิริ (2564) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ฯ มัชฌมศึกษานนทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศอายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อภิปรายผลการวิจัย โดยสรุปแนวทางของการวิจัยได้ ดังนี้

3.1 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่พบมากที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการ การศึกษาระดับชาติและท้องถิ่น จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตรปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน วางเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของหลักสูตร พัฒนาโครงสร้าง ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา พัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดแทรกการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Project-Based Learning พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายและทันสมัย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผล ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ พัฒนาครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น สรรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้

3.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของ ด้านการเรียนการสอน แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู จากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่พบมากที่สุดในด้านการเรียนการสอน การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่มี

ประสิทธิภาพโดยมีแนวทาง คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) สร้างสถานการณ์จำลองหรือกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ บูรณาการสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันการศึกษา จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ใช้เกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) จัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอน การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ยกตัวอย่างที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและท้าทาย สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในชั้นเรียน

3.3 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แสดงแนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูจากแบบสัมภาษณ์เมื่อพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่พบมากที่สุดในด้านกรวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาความรู้และทักษะของครูจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง สร้างความเข้าใจเรื่องเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน การสังเกต การสัมภาษณ์ ฝึกการออกแบบเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจน การสร้างระบบสนับสนุนจัดทำคู่มือแนวทางการวัดผลตามสภาพจริง สร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหาทรัพยากรและเครื่องมือที่จำเป็น การกำกับติดตาม นิเทศติดตามการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา ยกย่องครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดี การเทียบโอนผลการเรียนกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณา การเทียบโอน จัดทำระบบเอกสารและหลักฐานการเทียบโอน ประชาสัมพันธ์แนวทางการเทียบโอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบการสร้างวัฒนธรรมการประเมินเพื่อพัฒนา ส่งเสริมการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ฯ ลำปาง เขต 1 พบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู ดำเนินกระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ วางแผนจัดทำหลักสูตรโดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และข้อที่มิฉะนั้นที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ตามกระบวนการมุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา ผู้บริหารควรจัดประชุมระดมความคิดเห็น วางแผนร่วมกันของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงผู้บริหารต้องรับทราบ รับรู้และพัฒนาไปพร้อมกัน กำหนดแผนปฏิบัติงาน ปฏิทินการปิดเปิดภาคเรียน รวมถึงการกำหนดภาระงานหรือภาระกิจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน ทำความเข้าใจหลักสูตรเพื่อส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ดังนี้

1.1.1. แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ได้แก่ จัดประชุมระดมความคิดเห็นกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อม

2) วางแผนพัฒนาหลักสูตรเชิงระบบ ได้แก่ กำหนดกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรที่ชัดเจน โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย

3) จัดอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ ได้แก่ สนับสนุนการอบรมด้านการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถออกแบบหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ติดตามและประเมินผล ได้แก่ จัดระบบการติดตามและประเมินหลักสูตรเป็นระยะ พร้อมปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

5) กำหนดแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน ได้แก่ จัดทำแผนปฏิบัติงานรายปี กำหนดปฏิทินการศึกษา และภาระงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

1.1.2. แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

1) ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร ได้แก่ ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลาง เพื่อออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้

2) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ นำเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรมาใช้ รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนรู้

3) ทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูในโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน รวมถึงเข้าร่วมการประชุมและเวิร์กชอปด้านหลักสูตร

4) วิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตร โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และข้อเสนอแนะจากนักเรียน

5) สะท้อนผลและปรับปรุง ได้แก่ นำผลการสอนมาทบทวนและพัฒนาให้ดีขึ้น พร้อมปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้ทั้งผู้บริหารและข้าราชการครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการเรียนการสอน

ส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และ สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชัน การเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย และการเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และแก้ไขสถานการณ์จริง ส่งเสริมการเรียนรู้

ตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อหรือโครงการที่สนใจ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์

ซึ่งขอเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน สำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ดังนี้

1.2.1 แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

1) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้แก่ สนับสนุนให้ครูนำแนวทางการเรียนรู้ที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมาใช้ เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) และการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Hands-on Learning)

2) นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ จัดหาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา สื่อมัลติมีเดีย และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของบทเรียน

3) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ได้แก่ ออกแบบการประเมินที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง เช่น การประเมินจากโครงการ การนำเสนอผลงาน และการใช้ Portfolio เพื่อสะท้อนความสามารถของนักเรียนอย่างรอบด้าน

4) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างนักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมในอนาคต

5) ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนรู้ ได้แก่ สนับสนุนโครงการที่ใช้ทรัพยากรหรือองค์ความรู้ในท้องถิ่นเพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

1.2.2 แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

1) พัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น กิจกรรมแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning)

2) ปรับการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ได้แก่ ใช้แนวทางการสอนที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เช่น การสอนแบบ Differentiated Instruction

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แก่ กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการตั้งคำถาม ค้นคว้าข้อมูล และนำเสนอแนวคิดของตนเองผ่านโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้

4) บูรณาการเทคโนโลยีในกระบวนการสอน ได้แก่ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การเรียนรู้ผ่านเกม (Gamification) และการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

5) พัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ เข้าร่วมการอบรมและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการสอนสมัยใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการสอน

แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ในการวัดผล และประเมินผล รายงานผลการเรียนของครูอย่างชัดเจน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล สถานศึกษามีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน กำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรมและการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ จัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ และสถานศึกษาได้จัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ให้ครูเข้าใจหลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง ฝึกปฏิบัติการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับคณะครู พัฒนาเครื่องมือประเมิน ส่งเสริมการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนสนับสนุนการพัฒนา Rubrics) สำหรับการประเมินทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการประเมินผล ปรับปรุงระบบการรายงานผล พัฒนาระบบการรายงานผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ใช้การรายงานผลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการให้คะแนนตัวเลข สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน ยืดหยุ่นและปรับตามบริบท ส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละวิชาและผู้เรียน

ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ดังนี้

1.3.1 แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

1) กำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ได้แก่ มอบหมายหน้าที่ให้ครูและคณะกรรมการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน พร้อมสนับสนุนการพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

2) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล ได้แก่ นำแพลตฟอร์มออนไลน์มาใช้ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สามารถวัดผลได้แม่นยำและสะดวกขึ้น

3) พัฒนาระบบการซ่อมเสริม ได้แก่ จัดระบบการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน โดยจัดกิจกรรมเสริมเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละรายวิชา

4) ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ สนับสนุนการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และรูบริกส์ (Rubrics) ในการวัดผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าการให้คะแนนตัวเลขเพียงอย่างเดียว

5) สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางการประเมินตามสภาพจริง และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและประเมินผลผู้เรียน

1.3.2 แนวทางพัฒนาสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู

1) พัฒนาทักษะด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูเกี่ยวกับวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน

2) ออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ ใช้วิธีการประเมินที่ยืดหยุ่น เช่น การสังเกตพฤติกรรม การให้ผู้เรียนทำโครงการ และการใช้แบบทดสอบที่สอดคล้องกับบริบทของวิชา

3) บูรณาการเทคโนโลยีในกระบวนการวัดผล ได้แก่ ใช้แอปพลิเคชันและซอฟต์แวร์ช่วยวิเคราะห์ผลการเรียน เพื่อสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างแม่นยำ

4) ปรับปรุงระบบการรายงานผลให้สะท้อนพัฒนาการรอบด้าน ได้แก่ ใช้การรายงานผลแบบเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับคะแนนตัวเลข เพื่อให้เห็นศักยภาพของนักเรียนได้รอบด้าน

5) ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ทดลองแนวทางการประเมินผลใหม่ ๆ โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นแนวทางพัฒนา เพื่อให้การประเมินสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชาและผู้เรียน

แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมาก เพราะเป็นหัวใจในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนด้านวิชาการ การจัดระบบการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา การวัดผล

ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลาย การนิเทศติดตาม รวมถึงการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและภายนอกตามมาตรฐานการศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครอบคลุมถึงการพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การวางแผนด้านวิชาการ กำหนดทิศทางและ กลยุทธ์ด้านวิชาการ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพการจัดระบบการเรียนการสอนและการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาระบบการเรียน รู้ให้มีประสิทธิภาพการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ดำเนินการวัดผล ประเมินผลอย่างเป็นระบบ และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างโปร่งใส สร้างและพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ ภายนอก ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพ การศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤติยา กุลภา. (2558). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สกลนคร. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- กฤษฎา กัลปดี. (2559). *การพัฒนากระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- จิรวิทย์ มั่งคั่งวัฒนะ. (2555). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*. ศรีเอทีฟคอมมอนส์.
- ชุมศักดิ์ อินทรักษ์. (2556). *การบริหารงานวิชาการ*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- ทิพวรรณ วงษาลาภ. (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ธัญญา คุณสุข. (2565). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ธริศร เทียบปาน. (2562). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]. Google. <http://backoffice.thaiedresearch.org/uploads/paper/e76a9baf786c01a96ba676d14fb4a6ba.pdf>.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). *การบริหารงานวิชาการ*. <http://www.slideshare.net/twatchait/ss-38314050>.
- นงลักษณ์ ศรีวัลย์. (2555). *ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนทุ่งกุลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” จังหวัดชลบุรี*. [งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- นารี ปราดนาม. (2566). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].

- นิภาพร เหล็กหลี. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มจร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 4(2), 74-86.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ กสิผล. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเกริก].
- เบญจวรรณ เหลลกุล. (2561). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].
- ปภาวดี โพธิ์งาม. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, .
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ประเทือง สังข์นาค. (2552). การบริหารวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยนครนายก. [สารนิพนธ์ปริญญา.
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- ปริศนา สีเงิน. (2559). สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต.
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. [งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2563). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์, 7(2), 314-325.
- พนัส ด่วงเอก. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์].
- พรพรรณ พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- พิชัย เสี่ยมจิตต์. (2552). การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

- ภูมิพัทธ์ เรืองแห่. (2558). การพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- มณีวรรณ แหวนหล่อ. (2561). สภาพการบริหารงานวิชาการของครูในระดับประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- มยุรี รินศรี. (2563). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- รุ่งชัชดาพร เวนะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2555). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. บุ๊คพอยท์.
- ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- วรภาพร สิ้นศิริ. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนนทบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 7(3), 129-146.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2566). การจัดการเรียนรู้ใน New normal เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน. <http://www.curriculumandicaming.com>.
- วิจิต บุญเลิศ. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.

- ศิริพร สระทองพม. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี].
- สงัด อุทรานันท์. (2556). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มิตรสยาม.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. บุก พอยท์.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัด นครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรียันต์ อินทเจริญคานต์. (2552). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2*. [การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- โสภณา เสวตชกุล. (2562). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา หลักสูตรไทย-อังกฤษ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.

- อัมพร อินพง. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย].
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). หลักสูตรการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. เอสดีเพรส.
- Agthe, W. (1980). Perceptions of administrators and teachers regarding academic roles. *Journal of Educational Administration*, 18(2), 123-145.
- Bruce, F. J. (1978). *Curriculum and Instruction*. Jossey-Bass.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins.
- Krejcie, R. and Morgan, D. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Likert, S. (2015). *Management Styles And The Human Component*. AMACOM.
- Minudin, O. B. (1987). *Curriculum Development Theory and Practice*. Brace and World.
- Rogaers, J. (1989). *Team development manual* (2nd ed.). Billing and Son.
- Smith, D. (2006). *Exploring Innovation*. McGraw-Hill Education.
- Smith, P. C., Kendall, L. M. and Hulin, L. L. (1969). *The Measurement of Satisfaction in Work and Retirement: A Strategy for the Study of Attitudes*. Rand Me Neely.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
2. นายสุนทร ธรรมสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำปางเขลางค์
รัตนอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 1
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. นายสันติพงษ์ ชุ่มเซย ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนปงยางคก
(ทิพย์ช้างอนุสรณ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 1
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบบสอบถาม จำนวน 3 ด้าน

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบคำถามครบทุกข้อ โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทั้งนี้จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลคำตอบของท่านเป็นรายบุคคล แต่จะนำเสนอในภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป และขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ออนไลน์กลับ ภายในวัน 15 ธันวาคม พ.ศ. 2567 ตามลิงค์ที่ส่งให้จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

นางสาวเอวลี ยอมวงศ์ดี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** โปรดตอบคำถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่ง

 ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู

2. ประสบการณ์การทำงาน

 ต่ำกว่า 5 ปี 6-10 ปี 11- 15 ปี 16 ขึ้นไป

3. ขนาดสถานศึกษา

 สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 3 ด้าน

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามแต่ละข้อ ตามระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

แบบสอบถามนี้จะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ Likert Scale (ทิพวรรณ วงษาถภ, 2558) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบ	√				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (√) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ในช่องระดับ 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบ ในระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการระบวงศาการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ					
2	สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของ ผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้					
3	สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา					
4	สถานศึกษามีการดำเนินการมีการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมาย การศึกษาที่กำหนด					
5	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ ในการพัฒนาตนเองและสังคม					
6	สถานศึกษามีการดำเนินการดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร					
7	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาแก่ครู					
8	สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
9	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้					
10	สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น ความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
12	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
13	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้					
14	สถานศึกษามีการส่งเสริมการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน					
15	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
16	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
17	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมในอนาคต					
18	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครูอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
19	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้					
20	สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรมและการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน						
21	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดหาเครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้					
22	สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครุอย่างชัดเจน					
23	สถานศึกษามีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล					
24	สถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					
25	สถานศึกษามีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
26	สถานศึกษาได้จัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน					
27	สถานศึกษาได้จัดให้พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
28	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้วัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง					
29	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง					
30	สถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ					

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
นางสาวเอวาลี ยอมวงศ์ดี นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ 097-9412762 E-mail: ri.awalee@gmail.com

แบบสัมภาษณ์**เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1****คำชี้แจง**

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 คือ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีจำนวน 3 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

นางสาวเอวลี ยอมวงศ์ดี

นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

โทร. 097-9412762 อีเมลล์ ri.awalee@gmail.com

แนวทางการสัมภาษณ์

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษา

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนการสอน

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาวิธีการกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามสภาพจริงจากกระบวนการเรียนรู้ที่ปฏิบัติ และการเทียบโอนผลการเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

กราบขอขอบคุณในความกรุณาของท่านที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ให้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำปาง เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครูของสถานศึกษา รวม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม

โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดในการตรวจสอบเครื่องมือของการค้นคว้าอิสระ โดยมีความหมาย ดังนี้

มีเกณฑ์การพิจารณา

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

(นางสาวเอวลี ยอมวงศ์ดี)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

**ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน**

ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1	สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน การวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน จัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนา หลักสูตรมีภาวะวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการดำเนินการมีการทดลองใช้ หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการศึกษาที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมาย สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผล การใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นกระบวนการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
	สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ ในการพัฒนาตนเองและสังคม						
6	สถานศึกษามีการดำเนินการดำเนินการ สรุปและปรับปรุงหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
7	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แก่ครู	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8	สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษานำผลการประเมิน มาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา							
9	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	สถานศึกษามีการดำเนินการสร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น ความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับ ลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
13	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
14	สถานศึกษามีการส่งเสริมการสอน โดยให้ ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
15	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
16	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
17	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริม การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการ โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อม ให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรม ในอนาคต	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
18	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศการเรียน การสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
19	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดกิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่า ของกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน							
20	สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรม และการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัด ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
21	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัด และประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
22	สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ในการวัดและประเมินผลการรายงานผลการเรียนการวัดและประเมินผลครูอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
23	สถานศึกษามีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
24	สถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
25	สถานศึกษามีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
26	สถานศึกษาได้จัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
27	สถานศึกษาได้จัดให้พัฒนางานวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
28	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้วัดผลประเมินผล ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
29	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
30	สถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

Case Processing Summary

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	30	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.901	30

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. สถานศึกษามีการดำเนินการกระบวนการที่เน้นการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	136.50	62.052	.736	.893
2. สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	136.40	67.628	.213	.902
3. สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์ตามกระบวนการ มุ่งเน้นการวางแผนและออกแบบเนื้อหา	136.33	67.609	.309	.901
4. สถานศึกษามีการดำเนินการมีการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด	136.90	64.990	.362	.900
5. สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม	136.63	63.757	.445	.899
6. สถานศึกษามีการดำเนินการดำเนินการสรุปและปรับปรุงหลักสูตร	136.70	66.631	.190	.904
7. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู	136.73	63.030	.505	.898

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
8. สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษานำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	136.40	65.352	.487	.898
9. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	136.83	63.661	.411	.900
10. สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้ของผู้เรียน	136.37	65.482	.686	.897
11. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	136.40	64.248	.650	.896
12. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และมีการปรับใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	136.70	62.493	.560	.896
13. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้	136.53	62.878	.621	.895
14. สถานศึกษามีการส่งเสริมการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	136.43	65.013	.622	.897

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
15. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้สูงขึ้น และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย	136.70	63.666	.491	.898
16. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	136.57	63.013	.534	.897
17. สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริม การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำโครงการ โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน และมีการเตรียมความพร้อมให้ ผู้เรียนเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมในอนาคต	136.57	63.978	.549	.897
18. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศการ เรียนการสอนของครู อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	136.83	62.695	.540	.897
19. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดกิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่า ของกระบวนการเรียนรู้	136.50	64.397	.465	.898
20. สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือวัดผล ประเมินผล กิจกรรม และการเรียนรู้มีการกำหนดเครื่องมือวัด ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	136.77	61.909	.566	.896
21. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดหา เครื่องมือและเอกสารการวัด และประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	136.40	65.214	.650	.897

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
22. สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผลการรายงานผลการเรียน การวัดและประเมินผลครูอย่างชัดเจน	136.37	65.689	.643	.897
23. สถานศึกษามีการดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	136.43	66.323	.404	.899
24. สถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการ แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	136.70	65.390	.314	.901
25. สถานศึกษามีการดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	136.53	65.844	.337	.901
26. สถานศึกษาได้จัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	136.43	67.702	.138	.903
27. สถานศึกษาได้จัดให้พัฒนางานวัดผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	136.63	63.895	.477	.898
28. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้วัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง	136.37	67.964	.180	.902
29. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการวัดผล ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง	136.50	63.500	.648	.895
30. สถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ	136.57	63.771	.508	.897

ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ภาพรวมในแต่ละด้าน

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ด้าน 1	274	4.10	0.43
ด้าน 2	274	4.41	0.56
ด้าน 3	274	4.37	0.50
Valid N (listwise)	274	4.31	0.50

2. การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ข้อ 1	274	3.99	.257
ข้อ 2	274	3.97	.255
ข้อ 3	274	3.95	.243
ข้อ 4	274	4.22	.571
ข้อ 5	274	4.28	.474
ข้อ 6	274	4.22	.559
ข้อ 7	274	4.08	.591
ข้อ 8	274	4.11	.467
Valid N (listwise)	274	4.10	.43

3. การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ข้อ 9	274	4.49	.569
ข้อ 10	274	4.52	.522
ข้อ 11	274	4.18	.533
ข้อ 12	274	4.42	.530
ข้อ 13	274	4.48	.529
ข้อ 14	274	4.38	.500
ข้อ 15	274	4.48	.515
ข้อ 16	242	4.38	.691
ข้อ 17	274	4.12	.606
ข้อ 18	274	4.56	.597
ข้อ 19	274	4.53	.535
Valid N (listwise)	242	4.41	.56

4. การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ข้อ 20	274	4.35	.521
ข้อ 21	274	4.31	.500
ข้อ 22	274	4.42	.557
ข้อ 23	274	4.41	.514
ข้อ 24	274	4.16	.406
ข้อ 25	274	4.41	.514
ข้อ 26	274	4.30	.488

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ข้อ 27	274	4.32	.476
ข้อ 28	274	4.47	.507
ข้อ 29	274	4.46	.562
ข้อ -30	274	4.50	.508
Valid N (listwise)	274	4.37	.50

5. การเปรียบเทียบ (t-test) ทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

Group Statistics					
	ตำแหน่ง	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้าน 1	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.3771	.24289	.03162
	ข้าราชการครู	215	4.0273	.19082	.01301
ด้าน 2	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.5069	.35859	.04668
	ข้าราชการครู	215	4.3670	.34036	.02321
ด้าน 3	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	4.4823	.41531	.05407
	ข้าราชการครู	215	4.3421	.38992	.02659

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ด้าน 1	Equal variances assumed	12.139	.001	11.721	272	.000	.34979	.02984	.29104	.40854
	Equal variances not assumed			10.230	78.701	.000	.34979	.03419	.28173	.41786
ด้าน 2	Equal variances assumed	1.995	.159	2.765	272	.006	.13991	.05061	.04029	.23954
	Equal variances not assumed			2.684	88.754	.009	.13991	.05214	.03632	.24351
ด้าน 3	Equal variances assumed	2.025	.156	2.412	272	.017	.14021	.05812	.02578	.25464
	Equal variances not assumed			2.327	88.056	.022	.14021	.06025	.02047	.25995

6. การเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้าน 1	Between Groups	.799	3	.266	4.470	.004
	Within Groups	16.080	270	.060		
	Total	16.879	273			
ด้าน 2	Between Groups	9.186	3	3.062	34.492	.000
	Within Groups	23.969	270	.089		
	Total	33.155	273			
ด้าน 3	Between Groups	15.306	3	5.102	48.945	.000
	Within Groups	28.145	270	.104		
	Total	43.451	273			

7. ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

Descriptives								
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ต่ำกว่า 5 ปี	17	4.1250	.31250	.07579	3.9643	4.2857	3.50	4.38
6-10 ปี	66	4.1799	.25488	.03137	4.1173	4.2426	3.88	4.63
11-15 ปี	86	4.0349	.11765	.01269	4.0097	4.0601	3.88	4.63
16 ปีขึ้นไป	105	4.1060	.29610	.02890	4.0486	4.1633	3.50	4.63
Total	274	4.1026	.24865	.01502	4.0731	4.1322	3.50	4.63

ANOVA					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.799	3	.266	4.470	.004
Within Groups	16.080	270	.060		
Total	16.879	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
	(I) ประสบการณ์	(J) ประสบการณ์	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	-.05492	.06637	.877	-.2417	.1318
		11-15 ปี	.09012	.06477	.587	-.0921	.2723
		16 ปีขึ้นไป	.01905	.06380	.993	-.1604	.1985
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	.05492	.06637	.877	-.1318	.2417
		11-15 ปี	.14504*	.03994	.005	.0327	.2574
		16 ปีขึ้นไป	.07397	.03833	.295	-.0339	.1818
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.09012	.06477	.587	-.2723	.0921
		6-10 ปี	-.14504*	.03994	.005	-.2574	-.0327
		16 ปีขึ้นไป	-.07107	.03549	.263	-.1709	.0288
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	-.01905	.06380	.993	-.1985	.1604
		6-10 ปี	-.07397	.03833	.295	-.1818	.0339
		11-15 ปี	.07107	.03549	.263	-.0288	.1709
LSD	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	-.05492	.06637	.409	-.1856	.0758
		11-15 ปี	.09012	.06477	.165	-.0374	.2176
		16 ปีขึ้นไป	.01905	.06380	.766	-.1066	.1447
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	.05492	.06637	.409	-.0758	.1856
		11-15 ปี	.14504*	.03994	.000	.0664	.2237
		16 ปีขึ้นไป	.07397	.03833	.055	-.0015	.1494
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.09012	.06477	.165	-.2176	.0374
		6-10 ปี	-.14504*	.03994	.000	-.2237	-.0664
		16 ปีขึ้นไป	-.07107*	.03549	.046	-.1409	-.0012
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	-.01905	.06380	.766	-.1447	.1066
		6-10 ปี	-.07397	.03833	.055	-.1494	.0015
		11-15 ปี	.07107*	.03549	.046	.0012	.1409

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

8. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการ ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์

Descriptives								
ด้านการเรียนการสอน								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ต่ำกว่า 5 ปี	17	4.4759	.46525	.11284	4.2367	4.7151	3.64	5.00
6-10 ปี	66	4.4656	.35028	.04312	4.3795	4.5517	3.45	5.00
11-15 ปี	86	4.1321	.22814	.02460	4.0832	4.1810	4.00	5.00
16 ปีขึ้นไป	105	4.5584	.27919	.02725	4.5044	4.6125	4.00	5.00
Total	274	4.3971	.34849	.02105	4.3557	4.4386	3.45	5.00

ANOVA					
ด้านการเรียนการสอน					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	9.186	3	3.062	34.492	.000
Within Groups	23.969	270	.089		
Total	33.155	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการเรียนการสอน							
	(I) ประสบการณ์	(J) ประสบการณ์	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	.01037	.08104	.999	-.2176	.2383
		11-15 ปี	.34380*	.07908	.000	.1213	.5663
		16 ปีขึ้นไป	-.08251	.07789	.772	-.3016	.1366
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.01037	.08104	.999	-.2383	.2176
		11-15 ปี	.33343*	.04876	.000	.1963	.4706
		16 ปีขึ้นไป	-.09288	.04680	.271	-.2245	.0388
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.34380*	.07908	.000	-.5663	-.1213
		6-10 ปี	-.33343*	.04876	.000	-.4706	-.1963
		16 ปีขึ้นไป	-.42631*	.04333	.000	-.5482	-.3044
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	.08251	.07789	.772	-.1366	.3016
		6-10 ปี	.09288	.04680	.271	-.0388	.2245
		11-15 ปี	.42631*	.04333	.000	.3044	.5482
LSD	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	.01037	.08104	.898	-.1492	.1699
		11-15 ปี	.34380*	.07908	.000	.1881	.4995
		16 ปีขึ้นไป	-.08251	.07789	.290	-.2359	.0709
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.01037	.08104	.898	-.1699	.1492
		11-15 ปี	.33343*	.04876	.000	.2374	.4294
		16 ปีขึ้นไป	-.09288*	.04680	.048	-.1850	-.0007
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.34380*	.07908	.000	-.4995	-.1881
		6-10 ปี	-.33343*	.04876	.000	-.4294	-.2374
		16 ปีขึ้นไป	-.42631*	.04333	.000	-.5116	-.3410
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	.08251	.07789	.290	-.0709	.2359
		6-10 ปี	.09288*	.04680	.048	.0007	.1850
		11-15 ปี	.42631*	.04333	.000	.3410	.5116

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

9. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์

Descriptives								
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ต่ำกว่า 5 ปี	17	4.5455	.38836	.09419	4.3458	4.7451	3.82	5.00
6-10 ปี	66	4.4752	.41912	.05159	4.3722	4.5782	3.55	5.00
11-15 ปี	86	4.0264	.12226	.01318	4.0002	4.0526	3.82	5.00
16 ปีขึ้นไป	105	4.5628	.35414	.03456	4.4942	4.6313	4.00	5.00
Total	274	4.3723	.39895	.02410	4.3248	4.4197	3.55	5.00

ANOVA					
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	15.306	3	5.102	48.945	.000
Within Groups	28.145	270	.104		
Total	43.451	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน							
	(I) ประสบการณ์	(J) ประสบการณ์	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	.07025	.08781	.887	-.1768	.3173
		11-15 ปี	.51903*	.08570	.000	.2779	.7601
		16 ปีขึ้นไป	-.01732	.08441	.998	-.2548	.2201
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.07025	.08781	.887	-.3173	.1768
		11-15 ปี	.44878*	.05283	.000	.3001	.5974
		16 ปีขึ้นไป	-.08756	.05072	.396	-.2302	.0551
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.51903*	.08570	.000	-.7601	-.2779
		6-10 ปี	-.44878*	.05283	.000	-.5974	-.3001
		16 ปีขึ้นไป	-.53634*	.04696	.000	-.6684	-.4042
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	.01732	.08441	.998	-.2201	.2548
		6-10 ปี	.08756	.05072	.396	-.0551	.2302
		11-15 ปี	.53634*	.04696	.000	.4042	.6684
LSD	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	.07025	.08781	.424	-.1026	.2431
		11-15 ปี	.51903*	.08570	.000	.3503	.6877
		16 ปีขึ้นไป	-.01732	.08441	.838	-.1835	.1489
	6-10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.07025	.08781	.424	-.2431	.1026
		11-15 ปี	.44878*	.05283	.000	.3448	.5528
		16 ปีขึ้นไป	-.08756	.05072	.085	-.1874	.0123
	11-15 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี	-.51903*	.08570	.000	-.6877	-.3503
		6-10 ปี	-.44878*	.05283	.000	-.5528	-.3448
		16 ปีขึ้นไป	-.53634*	.04696	.000	-.6288	-.4439
	16 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	.01732	.08441	.838	-.1489	.1835
		6-10 ปี	.08756	.05072	.085	-.0123	.1874
		11-15 ปี	.53634*	.04696	.000	.4439	.6288

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

10. แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้าน 1	Between Groups	1.367	3	.456	7.933	.000
	Within Groups	15.512	270	.057		
	Total	16.879	273			
ด้าน 2	Between Groups	3.025	3	1.008	9.037	.000
	Within Groups	30.130	270	.112		
	Total	33.155	273			
ด้าน 3	Between Groups	3.319	3	1.106	7.443	.000
	Within Groups	40.132	270	.149		
	Total	43.451	273			

11. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

Descriptives								
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ขนาดเล็ก	41	4.1189	.30993	.04840	4.0211	4.2167	3.50	4.63
ขนาดกลาง	94	4.0120	.16300	.01681	3.9786	4.0454	3.50	4.63
ขนาดใหญ่	33	4.2159	.28345	.04934	4.1154	4.3164	3.63	4.63
ขนาดใหญ่พิเศษ	106	4.1415	.25123	.02440	4.0931	4.1899	3.50	4.63
Total	274	4.1026	.24865	.01502	4.0731	4.1322	3.50	4.63

ANOVA					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.367	3	.456	7.933	.000
Within Groups	15.512	270	.057		
Total	16.879	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
	(I) ขนาด สถานศึกษา	(J) ขนาด สถานศึกษา	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.10693	.04486	.131	-.0193	.2331
		ขนาดใหญ่	-.09701	.05605	.394	-.2547	.0607
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.02261	.04408	.967	-.1466	.1014
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.10693	.04486	.131	-.2331	.0193
		ขนาดใหญ่	-.20394*	.04850	.001	-.3404	-.0675
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.12954*	.03396	.003	-.2251	-.0340
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	.09701	.05605	.394	-.0607	.2547
		ขนาดกลาง	.20394*	.04850	.001	.0675	.3404
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.07440	.04778	.490	-.0600	.2088
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	.02261	.04408	.967	-.1014	.1466
		ขนาดกลาง	.12954*	.03396	.003	.0340	.2251
		ขนาดใหญ่	-.07440	.04778	.490	-.2088	.0600
LSD	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.10693*	.04486	.018	.0186	.1953
		ขนาดใหญ่	-.09701	.05605	.085	-.2074	.0134
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.02261	.04408	.608	-.1094	.0642
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.10693*	.04486	.018	-.1953	-.0186
		ขนาดใหญ่	-.20394*	.04850	.000	-.2994	-.1085
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.12954*	.03396	.000	-.1964	-.0627
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	.09701	.05605	.085	-.0134	.2074
		ขนาดกลาง	.20394*	.04850	.000	.1085	.2994
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.07440	.04778	.121	-.0197	.1685
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	.02261	.04408	.608	-.0642	.1094
		ขนาดกลาง	.12954*	.03396	.000	.0627	.1964
		ขนาดใหญ่	-.07440	.04778	.121	-.1685	.0197

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

12. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

Descriptives								
ด้านการเรียนการสอน								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ขนาดเล็ก	41	4.5455	.36534	.05706	4.4301	4.6608	3.45	5.00
ขนาดกลาง	94	4.2602	.32426	.03345	4.1937	4.3266	3.73	5.00
ขนาดใหญ่	33	4.4711	.35022	.06097	4.3469	4.5953	3.64	5.00
ขนาดใหญ่พิเศษ	106	4.4383	.32496	.03156	4.3757	4.5008	3.64	5.00
Total	274	4.3971	.34849	.02105	4.3557	4.4386	3.45	5.00

ANOVA					
ด้านการเรียนการสอน					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3.025	3	1.008	9.037	.000
Within Groups	30.130	270	.112		
Total	33.155	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการเรียนการสอน							
	(I) ขนาด สถานศึกษา	(J) ขนาด สถานศึกษา	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.28530*	.06252	.000	.1094	.4612
		ขนาดใหญ่	.07438	.07812	.824	-.1454	.2942
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.10720	.06144	.387	-.0656	.2800
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.28530*	.06252	.000	-.4612	-.1094
		ขนาดใหญ่	-.21092*	.06759	.022	-.4011	-.0208
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.17810*	.04733	.003	-.3112	-.0450
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-.07438	.07812	.824	-.2942	.1454
		ขนาดกลาง	.21092*	.06759	.022	.0208	.4011
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.03282	.06659	.970	-.1545	.2202
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	-.10720	.06144	.387	-.2800	.0656
		ขนาดกลาง	.17810*	.04733	.003	.0450	.3112
		ขนาดใหญ่	-.03282	.06659	.970	-.2202	.1545
LSD	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.28530*	.06252	.000	.1622	.4084
		ขนาดใหญ่	.07438	.07812	.342	-.0794	.2282
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.10720	.06144	.082	-.0138	.2282
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.28530*	.06252	.000	-.4084	-.1622
		ขนาดใหญ่	-.21092*	.06759	.002	-.3440	-.0778
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.17810*	.04733	.000	-.2713	-.0849
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-.07438	.07812	.342	-.2282	.0794
		ขนาดกลาง	.21092*	.06759	.002	.0778	.3440
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.03282	.06659	.622	-.0983	.1639
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	-.10720	.06144	.082	-.2282	.0138
		ขนาดกลาง	.17810*	.04733	.000	.0849	.2713
		ขนาดใหญ่	-.03282	.06659	.622	-.1639	.0983

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

13. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ทางการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

Descriptives								
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ขนาดเล็ก	41	4.5033	.36708	.05733	4.3875	4.6192	3.55	5.00
ขนาดกลาง	94	4.2244	.34859	.03595	4.1530	4.2958	3.73	5.00
ขนาดใหญ่	33	4.4050	.44017	.07662	4.2489	4.5610	3.82	5.00
ขนาดใหญ่พิเศษ	106	4.4425	.40522	.03936	4.3645	4.5206	4.00	5.00
Total	274	4.3723	.39895	.02410	4.3248	4.4197	3.55	5.00

ANOVA					
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3.319	3	1.106	7.443	.000
Within Groups	40.132	270	.149		
Total	43.451	273			

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน							
	(I) ขนาด สถานศึกษา	(J) ขนาด สถานศึกษา	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Scheffe	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.27895*	.07216	.002	.0760	.4819
		ขนาดใหญ่	.09837	.09016	.755	-.1553	.3520
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.06079	.07090	.865	-.1387	.2603
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.27895*	.07216	.002	-.4819	-.0760
		ขนาดใหญ่	-.18059	.07801	.150	-.4000	.0389
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.21817*	.05462	.001	-.3718	-.0645
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-.09837	.09016	.755	-.3520	.1553
		ขนาดกลาง	.18059	.07801	.150	-.0389	.4000
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.03758	.07685	.971	-.2538	.1786
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	-.06079	.07090	.865	-.2603	.1387
		ขนาดกลาง	.21817*	.05462	.001	.0645	.3718
		ขนาดใหญ่	.03758	.07685	.971	-.1786	.2538
LSD	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	.27895*	.07216	.000	.1369	.4210
		ขนาดใหญ่	.09837	.09016	.276	-.0791	.2759
		ขนาดใหญ่พิเศษ	.06079	.07090	.392	-.0788	.2004
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-.27895*	.07216	.000	-.4210	-.1369
		ขนาดใหญ่	-.18059*	.07801	.021	-.3342	-.0270
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.21817*	.05462	.000	-.3257	-.1106
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-.09837	.09016	.276	-.2759	.0791
		ขนาดกลาง	.18059*	.07801	.021	.0270	.3342
		ขนาดใหญ่พิเศษ	-.03758	.07685	.625	-.1889	.1137
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	-.06079	.07090	.392	-.2004	.0788
		ขนาดกลาง	.21817*	.05462	.000	.1106	.3257
		ขนาดใหญ่	.03758	.07685	.625	-.1137	.1889

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	เอวลี่ ยอมวงศ์ดี
วัน เดือน ปี เกิด	22 เมษายน 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 ค.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	194/40 หมู่ 3 หมู่บ้านรัตนัญชร ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52000
ผลงานตีพิมพ์	เอวลี่ ยอมวงศ์ดี. (2568, 26 เมษายน). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1. [Paper presentation]. การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 11, กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

